

ÅRSRAPPORT 2020

Kollektivtrafikkforeningen

Mars 2021

KOLLEKTIVTRAFIKK-
FORENINGEN

INNHOOLD

FORORD – 2020 OPPSUMMERT.....	1
1. HVEM VI ER.....	2
1.1 MEDLEMMER.....	3
1.2 STYRET.....	4
1.3 SEKRETARIATET.....	5
2. HVA VI GJØR.....	6
2.1 STRATEGI- OG HANDLINGSPLAN.....	6
2.2 AKTIVITET I KOMITEER OG FORUM.....	10
2.2.1 MOBILITETS- OG MARKEDSKOMITEEN.....	10
2.2.2 MARKEDSFORUM.....	11
2.2.3 DISTRIKTSFORUM.....	12
2.2.4 STORBYFORUM.....	13
2.2.5 STRATEGI- OG UTVIKLINGSFORUM.....	14
2.2.6 KONTRAKTSKOMITEEN.....	15
2.2.7 MATERIELL- OG MILJØKOMITEEN.....	16
2.2.8 BÅT- OG FERJEFORUM.....	17
2.2.9 SKOLESKYSSFORUM.....	18
2.2.10 COMPLIANCEFORUM.....	19
2.2.11 ØKONOMIFORUM.....	20
2.2.12 TOPPLEDERFORUM.....	21

2.3 KORONA, KOLLEKTIVTRAFIKK OG KOLLEKTIVTRAFIKKFORENINGEN.....	22
2.4 FREMDRIFT I STRATEGIARBEIDET	24
2.4.1 MÅLBILDE FOR DEN NYE NORMALEN	27
2.5 KOLLEKTIVKONFERANSEN 2020	28
2.6 KOLLEKTIVPRISEN 2020	30
2.7 STUDIETUR TIL NANTES – AVLYST PGA COVID-19	30
2.8 KOMPETANSEFORMIDLING	32
2.9 ANSKAFFELSESEMINARET 2020	32
2.10 KOLLEKTIVBAROMETERET	32
2.11 INTRODUKSJONSKURS	32
2.12 OPPDATERING AV KOLLEKTIVTRAFIKK.NO	33
2.13 SAMARBEID	33
2.13.1 BUS NORDIC	33
2.13.2 MOBILITET 2020/2021	33
2.13.3 DIALOGMØTER MED NHO TRANSPORT	34
2.13.4 REGSMART	34
2.13.5 FLOKE	34
2.13.6 NORDIC MOBILITY GROUP	35
2.13.7 UITP/EU-REPRESENTASJON	36
3. ÅRET I KOLLEKTIVTRAFIKKFORENINGEN	37
3.1 VEDLEGG: KORONAÅRET	39

FORORD – 2020 OPPSUMMERT

Etter en sammenhengende opptur for kollektivtrafikken de siste par tiårene, så bransjen lyst på framtida og var klare til å fortsette denne spennende reisen. Men dette var før Covid-19. Koronapandemien ble starten på en krise, som har preget hele samfunnet og hele kollektivbransjen sterkt. Det skulle vise seg at veien var svært kort for kollektivbransjen fra å bli beskrevet som løsningen på miljø- og samfunnsproblemer, til at myndighetene i pandemien frarådet folk på det sterkeste å reise kollektivt for å unngå smitte.

Kontinuerlig kriseberedskap, arbeid med smittevernveileder, frykt for smitteutbrudd om bord i kollektivtransportmidler og kontinuerlige endringer er det som har preget året 2020 helt siden 12. mars. Samtidig har hele samfunnet fått et teknologisk løft i løpet av ti måneder i 2020, som i en normalsituasjon ville tatt minst ti år. For en nasjonal samarbeidsorganisasjon som Kollektivtrafikkforeningen er, har dette vært svært positivt. Avstander ble plutselig borte, og det var ikke lenger forskjell på hvor mye tid og ressurser man måtte avsette for å delta i et møte. Medlemsorganisasjoner som tidligere har trengt halvannet dagsverk og dyre flybilletter for å sende sine ansatte på møter, kunne nå bruke 2-3 timer på et digitalt møte – noe som ble likt for alle. Det ble enklere å møtes samtidig som vi trengte å snakke mer sammen for å møte store utfordringer. Dette har bidratt positivt til samarbeidet i Kollektivtrafikkforeningen i alle ledd.

Mange ansatte i medlemsorganisasjonene har vært i kriseberedskap, og andre har jobbet med oppgavene mer eller mindre som før. I Kollektivtrafikkforeningen bestemte vi oss tidlig for at vi også skulle forsøke å gjennomføre møter i forum og komiteer som tidligere, bare digitalt. Oppdateringer om hendelser hos medlemmene i forbindelse med pandemien ble også inkludert.

Mennesket i mobiliteten var gjennomgående tema for Kollektivtrafikkforeningen i 2020, og det var temaet for Kollektivkonferansen 2020. Vi fikk gjennom året virkelig se hvilken betydning enkeltmennesker hadde for å kunne opprettholde den samfunnskritiske tjenesten kollektivtrafikk gjennom pandemien. Kampanjen #kollektivtakk var derfor en ganske spontan og ektefølt takk i begynnelsen av pandemien til alle de medarbeiderne i kollektivtrafikken som har stått på hver eneste dag for at medarbeidere i andre samfunnskritiske yrker som sykepleiere, lærere og butikkmedarbeidere samt skolebarn, studenter og andre skulle få sin hverdag til å fungere gjennom koronapandemien.

Høstens store begivenhet, Kollektivkonferansen, var en utfordring for oss i planleggingsfasen. På våren var alt uoversiktlig og vi trodde kanskje at til høsten kunne vi leve som normalt. Det viste seg ikke å stemme, og heldigvis bestemte vi oss allerede på våren at Kollektivkonferansen 2020 skulle være en digital konferanse. Det var vi glade for da høsten kom og det viste seg at Covid-19 fortsatt lammet det aller meste i samfunnet. Vi bestemte oss tidlig for at vi ikke ville streame en ordinær konferanse, men lage en skikkelig god digital begivenhet. Dette ble en krevende oppgave, for det var ikke mange som hadde gjennomført en slik konferanse. Arbeidet med konferansen var upløyd mark. Når dagen nærmet seg ble det lockdown der konferansen skulle produseres, og alt måtte justeres i siste liten slik at det ble en heldigital konferanse med kun en person på scenen om gangen. Dette var veldig krevende, men med massiv innsats fra vår prosjektleder og produsentene ble Kollektivkonferansen 2020 et høydepunkt og en boost for oss og forhåpentlig også for medlemmene denne koronahøsten.

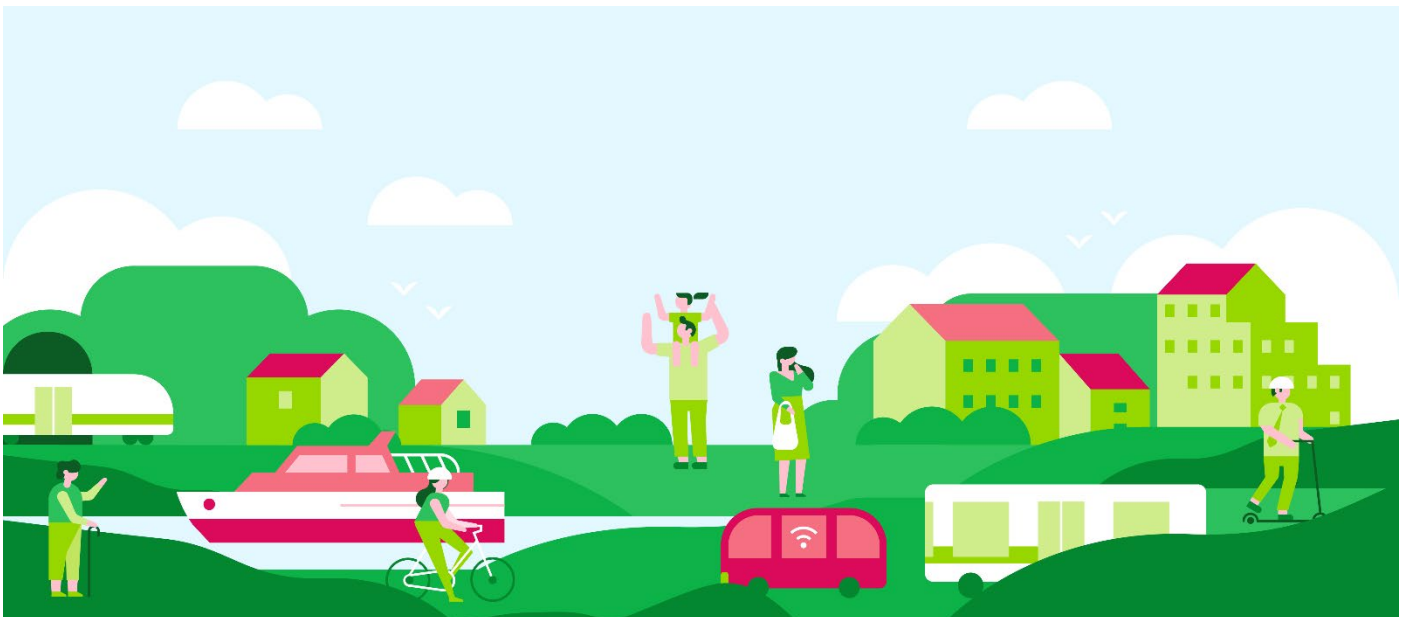
Gjennom koronapandemien ble det et tydelig skift i folks reisevaner, og det ble etter hvert tydelig at når vi ser utgangen av koronapandemien vil vi ha en ny hverdag, sannsynligvis med færre reisende til å begynne med. Det blir en stor jobb å få de som i dag har gått over til ikke-bærekraftige mobilitetsløsninger tilbake til kollektivtrafikken. Høsten 2020 vedtok derfor styret å gjennomføre et større prosjekt for å søke å finne «Målbildet for den nye normalen». Dette arbeidet startet i desember, og vil vare til fram mot påske 2021. Vår forventning er at det på et strategisk nivå vil synliggjøre hvordan mobiliteten blir etter koronapandemien og fram mot 2025, samt å gi kollektivaktørene innspill på hvordan de kan planlegge og utvikle sitt tilbud framover.

Alt i alt kan vi si at koronapandemien som har preget 2020 har ført bransjen nærmere sammen, og samarbeidet internt i Kollektivtrafikkforeningen og sammen med andre deler av bransjen er styrket. Dette vil vi gjøre hva vi kan for å videreføre og videreutvikle inn i «Den nye normalen» postcovid-19 en gang i 2021 eller 2022.

Olov Grøtting, daglig leder.

1. HVEM VI ER

Kollektivtrafikkforeningen er en nasjonal bransjeorganisasjon for offentlige aktører som planlegger, kjøper og markedsfører mobilitetstjenester. Ved at våre medlemmer samarbeider og deler kompetanse og erfaringer med hverandre, finner de felles løsninger på felles utfordringer. Sammen skaper vi bærekraftig bevegelsesfrihet og forenkler folks liv. Det gir bedre utnyttelse av samfunnets ressurser, bedre tjenester for den enkelte reisende, og mer bærekraftige byer og lokalsamfunn.

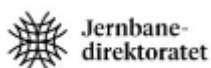

**FORENKLER
FOLKS
LIV.**

1.1 MEDLEMMER

Selv om 2020 kommer til å huskes for noe helt annet, var det også det året regionreformen trådte i kraft. Færre fylker betyr også færre, men større, medlemmer i Kollektivtrafikkforeningen. Hedmark Trafikk og Opplandstrafikk ble erstattet av Innlandstrafikk og Kringom ble slått sammen med Skyss som nå blir merkenavnet for hele virkeområdet til den nye Vestland Fylkeskommune. Vestfold Fylkeskommune og Telemark Fylkeskommune ble slått sammen til Vestfold og Telemark Fylkeskommune. Det betyr at Kollektivtrafikkforeningen går fra 18 til 15 medlemmer, men er fremdeles den nasjonale bransjeorganisasjonen for alle landets regionale kollektiv- og mobilitetsaktører, i tillegg til Jernbanedirektoratet og Entur på nasjonalt nivå.

VÅRE MEDLEMMER (PR. 31.12.2020)

TROMS fylkestrafikk

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

1.2 STYRET

«Styret har ansvar for å følge opp generalforsamlingens vedtak, godkjenne budsjett, godkjenne opptak av nye medlemmer og påse at sekretariatet utfører sine oppgaver»

- fra Kollektivtrafikkforeningens vedtekter.

På generalforsamling 22.04.2020 var flere av styrets medlemmer på valg, inkludert styrets leder. Siv Wiken ble valgt til ny leder i styret, og tar over for Odd Aksland. Målfrid Sønstabø er nytt medlem i styret, og Kurt Bones er ny leder for valgkomiteen. Vi takker for den svært gode innsatsen til Odd Aksland som styrets leder over flere år, og er glade for at han fortsetter som styremedlem.

Styret hadde 11 møter i 2019, og består pr 31.12.2020 av følgende medlemmer:

Siv E. Wiken

Styreleder

Adm. direktør
Agder Kollektivtrafikk

Bernt R. Jenssen

Nestleder

Adm. direktør
Ruter

Odd Aksland

Styremedlem

Direktør
Kolumbus

Målfrid Vik Sønstabø

Styremedlem

Adm. direktør Skyss

Per Bjørn Holm-Varsi

Styremedlem

Samferdselssjef
Finnmark

Hanne Bertnes Norli

Styremedlem

Direktør marked og
samfunn
Jernbanedirektoratet

Janne Sollie

Varamedlem

Adm. direktør
AtB As

Trond Myhre

Varamedlem

Seksjonsleder, Kollektiv og
mobilitet
Vestfold og Telemark
Fylkeskommune

1.3 SEKRETARIATET

Olov Grøtting
Daglig leder

Ola Viken Stalund
Seniorrådgiver

Elisabeth Helene
Berge
Seniorrådgiver

Reidun Kvitberg
Gulliksen
Seniorrådgiver

Ragna Skøien
Rådgiver

Elisabeth Helene Berge startet i et vikariat 01.05.2019, og tok blant annet over ansvaret for Kollektivkonferansen. I 2020 gikk Elisabeth over i fast stilling i Kollektivtrafikkforeningens sekretariat.

Ragna Skøien sluttet i sin stilling som rådgiver i sekretariatet i 2020 – men ble reengasjert i 50% midlertidig stilling høsten 2020, blant annet for å bidra til arbeidet med å utvikle nye nettsider for Kollektivtrafikkforeningen. Vi takker Ragna for innsatsen som fast ansatt, og setter stor pris på at vi fortsatt har tilgang til hennes kompetanse og kapasitet.

Annabelle Huet ble engasjert som vår rådgiver i Brussel i januar 2020. Hun er ansatt i 50% stilling av Kollektivtrafikkforeningen og våre svenske og finske søsterorganisasjoner Les mer om hva hun gjorde i 2020 i kapittel 2.13.7.

Én ansatt hadde foreldrepermisjon i deler av året. Sykefraværet har vært lavt i 2020. Det har ikke blitt rapportert om skader eller ulykker ved arbeidsplassen. Etter styrets oppfatning har arbeidsmiljøet i Kollektivtrafikkforeningen vært bra. Samtlige ansatte har vært på hjemmekontor i store deler av året, i tråd med myndighetenes anbefalinger. Som mange har erfart i 2020 kan dette kan være utfordrende både for arbeidsforhold og graden av samarbeid med kolleger. Dette har blitt løst med støtte til tilrettelegging av hjemmekontor og jevnlig digitale møteplasser for sekretariatet.

Kollektivtrafikkforeningen har som mål å være en arbeidsplass der det råder likestilling. Pr. 31.12.2020 er de fire heltidsstillingene besatt av tre kvinner og én mann. Styret består av tre kvinner og tre menn. Kollektivtrafikkforeningen vil forhindre diskriminering som følge av nedsatt funksjonsevne, etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, religion eller livssyn.

2. HVA VI GJØR

2.1 STRATEGI OG HANDLINGSPLAN

Kollektivbransjens strategi:

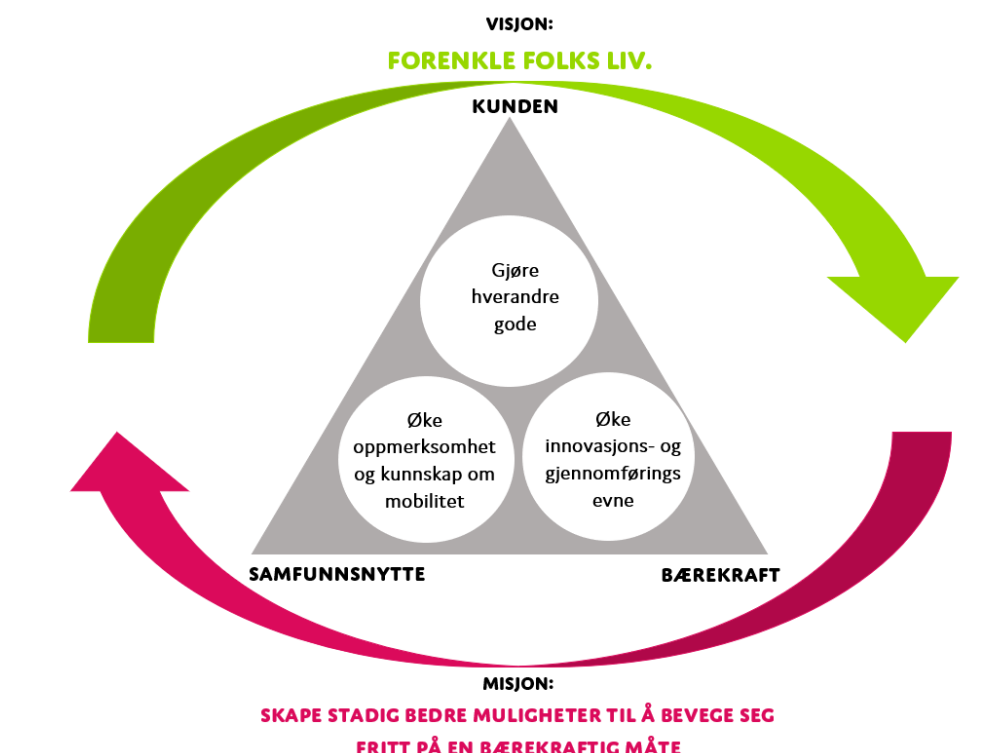
 Visjon: Forenkle menneskers liv.

 Misjon: Skape stadig bedre muligheter til å bevege seg fritt på en bærekraftig måte.

 Rolle: Være arkitekten bak løsninger som knytter ulike mobilitetsløsninger sammen med kundebehovet.

Kollektivtrafikkforeningens verdier er at vi skal være åpne mot hverandre og mot omverdenen. Vi skal dele med hverandre. Vi skal lære av hverandre og av andre nasjonale og internasjonale aktører. Vi skal være innovative og bidra til framtidsrettede mobilitetsløsninger. Våre medlemmers organisasjoner, strategier og behov er grunnleggende for Kollektivtrafikkforeningens virksomhet.

Kollektivtrafikkforeningens virksomhet i form av «Strategisk plattform» er synliggjort i modellen nedenfor:

**FORENKLER
FOLKS
LIV.**

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å stoppe klimaendringene innen 2030. Kollektivbransjens arbeid støtter direkte opp om flere av målene og delmålene.

Kunden, bærekraft og samfunnsnytte er gjennomgripende tema som er overordnet i alt vårt arbeid.

Vedtektene er styrende for Kollektivtrafikkforeningens virksomhet.

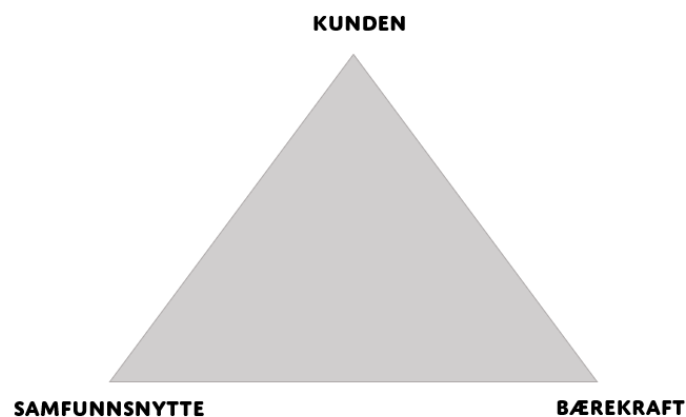
I kommunikasjon er egenskapene våre at vi er åpne, engasjerte, fremoverlente og relevante. Stilen er saklig, engasjerende og kundenær.

GRUNNPILARER:

Kollektivtrafikkforeningen har tre grunnpilarer i vårt arbeid som er gjennomgripende og overordnet i alt vi gjør:

- Kunden – vi skal alltid ha et radikalt kundefokus
- Bærekraft – all mobilitet vi leverer skal være bærekraftig
- Samfunnsnytte – all mobilitet vi leverer skal generere samfunnsnytte

All vår virksomhet skal skje innenfor dette triangelet:

**FORENKLER
FOLKS
LIV.**

KUNDEN:

En av hovedtrendene i samfunnet er økt individualisering. For å være relevante og foretrukne mobilitetsleverandører må kollektivbransjen ha et radikalt kundefokus. Det betyr at man skal tenke kunde i alt vi gjør, og ved økt bruk av data skreddersy og tilby mest mulig individuelle reiser til den enkelte kunde.

BÆREKRAFT:

Verden står overfor en klimakrise. Hva kan våre politiske ledere gjøre for å jobbe opp mot FNs bærekraftsmål? Forskning viser at i byer vil restriksjoner i privatbilismen redusere lokal forurensing, og vi vet at kollektivtransporten er en viktig del av løsningen. Nullvekstmålet har vært viktig i Norge, og har ført til at veksten i persontransporten har skjedd med kollektiv, gange og sykkel i de store byene. Det er bærekraftig at mange reiser kollektivt, også med tradisjonell teknologi. Bransjen arbeider for at alle kollektivtilbud skal bli nullutslippsreiser. Kollektivtrafikk må derfor løftes inn som del av løsningen i alle samfunnsplaner.

SAMFUNNSNYTTE:

Kollektivtrafikk skaper stor samfunnsnytte. Den har positiv innvirkning på tilgjengelighet, mobilitet, produktivitet og arbeidsmarkedsregioner samt bærekraftig utvikling av bysamfunn. I tillegg er kollektivtilbudet et velferdstilbud, og kan for mange erstatte bil.

I en samfunnsnytte-analyse Rambøll utførte for Kollektivtrafikkforeningen i 2018 «*Analyse av kollektivtrafikkens samfunnsnytte*», finner vi at en reduksjon eller fjerning av kollektivtrafikk fører til stort nyttetap for trafikanter. Resultatet blir flere køer, spesielt i sentrumsområder, at de fleste turene blir overført til bil, gange og sykkel og at en del reisende ikke får et tilbud.

Vår del av kollektivbransjen består av virkemiddelselskap som er demokratisk organisert. Vår oppgave er å maksimere samfunnsnyttene, og sikre at mobiliteten er for alle.

MÅL:

A. GJØRE HVERANDRE CODE

Kollektivtrafikkforeningen skal utvikle, fornye og foredle fora og møteplasser, slik at medlemmene får enda bedre utbytte av samarbeidet og kan gi enda mer framtidsrettede mobilitetstjenester. Nye og bedre løsninger vil skapes i skjæringspunktet mellom ulike fagområder, samarbeid på tvers er derfor svært viktig. I foreningens komiteer og forum jobbes det gjennom hele året med å utveksle erfaringer, dele kompetanse og å finne felles løsninger. Dette er «grunnfjellet» til foreningen, og en svært viktig del av arbeidet som gjøres.

Samarbeid og erfaringsutveksling har sjeldent vært like viktig som i 2020. Både ledelsen i de ulike medlemsselskapene og forum og komiteer har delt erfaringer og funnet felles løsninger gjennom hele pandemien. Det har vært et krevende år, men det hadde trolig vært enda mer krevende hvis ikke man hadde hatt en hel bransje å møte utfordringene sammen med.

Les mer om aktivitet i forum og komiteer i kapittel 2.2.

Komiteer:

- Kontraktskomiteen
- Materiell- og miljøkomiteen
- Mobilitets- og Markedskomiteen

Nettverk:

- Innovasjonsnettverk

**FORENKLER
FOLKS
LIV.**

Forum:

- Båt- og ferjeforum
- Compliance-forum
- Distriktsforum
- Markedsforum
- Skoleskyssforum
- Storbyforum
- Strategi- og utviklingsforum
- Topplerforum
- Økonomiforum

- Elbussnettverk

B. ØKE OPPMERKSOMHET OG KUNNSKAP OM BÆREKRAFTIG MOBILITET

Kollektivtrafikkforeningen skal være kollektivtrafikkens klare og tydelige stemme. Foreningen skal ha en klar faglig tilnærming i alle spørsmål, og skal formidle kunnskap om både dagens og framtidens mobilitet.

Kollektivtrafikkforeningen skal samhandle med andre aktører som er opptatt av mobilitet. For å styrke innsatsen på dette området har sekretariatet utarbeidet en ny kommunikasjonsplan for Kollektivtrafikkforeningen i 2020. Den skal gjøre det lettere å jobbe målrettet for å øke oppmerksomhet og kunnskap om bærekraftig mobilitet.

I 2020 har vi:

- Vært en klar og tydelig stemme på vegne av kollektivtrafikken nasjonalt gjennom hele pandemien. Daglig leder har uttalt seg i intervjuer, deltatt i debatter og koordinert innspill om kompensasjonsbehovet i bransjen. Les mer om dette i kapittel 2.3.
- Utarbeidet en verktøykasse for kompetanseformidling om kollektivtrafikk og mobilitet. Lanseres i starten av 2021.
- Utarbeidet en ny kommunikasjonsplan for Kollektivtrafikk foreningen for å styrke innsatsen på dette området.
- Gjennomført interessentanalyse, inkl. intervjuer med ti forskjellige aktører i vårt univers.
- Offentliggjort oppdaterte markedsoversikter for både buss og ferje (les [her](#)).
- Deltatt i høring om statsbudsjettet i Stortingets transportkomité og kommunalkomité. Utarbeidet høringssvar i flere nasjonale høringer.
- Arrangert den heldigitale Kollektivkonferansen 2020 med deltagerrekord.
- Lansert kampanjen #kollektivtakk i sosiale og trykte medier.
- Gjennomført den nasjonale undersøkelsen Kollektivbarometeret, som måler hvor fornøyd befolkningen er med kollektivtrafikken, og som også inneholder en nøkkeltallsanalyse.
- Samarbeidet med blant andre TØI, Statens vegvesen/Vegdirektoratet, NHO Transport, KS, NAF og DIFI, OFV, Spekter, IKT Norge og Innovasjon Norge og med 18 aktører i forbindelse med gjennomføringen av Mobilitet 2020 (og planleggingen av Mobilitet 2021).
- Samarbeidet med våre nordiske kolleger Svensk Kollektivtrafik, Finnish Public Transport Association og Trafikselskaberne i Nordic Mobility Group.
- Startet arbeidet med en ny versjon av kollektivtrafikk.no, som lanseres i 2021.

C. ØKE INNOVASJONS- OG GJENNOMFØRINGSEVNE

Det er i dag en rivende utvikling og høy innovasjonstakt, spesielt innen bærekraft, teknologi og delingsøkonomi. Kollektivbransjen har store datamengder tilgjengelig, og individualiseringen i samfunnet gjør at folk krever mer spesialtilpassede tjenester. For å lykkes må vi utvikle tjenester som er relevante for nye kundebehov, samarbeide om å få fram de beste løsningene, og ta i bruk ny teknologi og nye løsninger.

I 2020 har vi fortsatt med konkrete tiltak innen de tre utviklingsløpene vi jobbet frem i 2017/2018 – mobilitet, innovasjon og digital tjenesteutvikling. Les mer om det i kapittel 2.4.

2.2 AKTIVITET I KOMITEER OG FORUM

2.2.1 MOBILITETS- OG MARKEDSKOMITEEN

Mobilitets- og markedskomiteen har viktige oppgaver i å arbeide målrettet for innovative og framtidsrettede mobilitetsløsninger som forenkler menneskers liv og skal definere hvilken kunde-, forbruker- og markedsinnsikt man trenger. Komiteen skal sikre gjennomføring i forhold til de tre utviklingsløpene Innovasjon, Mobilitet og Digital tjenesteutvikling, og sikre at de IT-løsningene vi samarbeider om gir gode og enkle kundeopplevelser og tjenester.

Foto: AKT

Året som gikk

11. mars 2020

Tema for 2020 er Mennesket i mobiliteten. Medlemmene orienterte og diskuterte hvordan de jobber med dette temaet. Innovasjon er et viktig område for foreningen, og Innovasjonsnettverket er nå etablert og har fått nytt mandat. Mobilitetssiden skal utvikles videre, og målet er at medlemmene kan dele de prosjektene de jobber med.

3. juni 2020

Innovasjon og mobilitet er tema i hvert møte. I samarbeid med Markedsforum er det samlet inn en oversikt over en lang rekke bestillingstransportløsninger rundt om i landet. De skal legges inn i en oversikt over ulike Netex-format, og målet er at ulike typer bestillingstransport skal kunne finnes i reiseplanleggeren - på sikt til og med som betalingsløsning. Kollektivkonferansen blir i år digital og komiteen fikk orientering om arbeidet. Hvordan man jobber under koronapandemien, og prognose for inntektssvikt var også tema.

24. september 2020

Hvilke muligheter oppstår på veien videre i og etter koronaen var hovedtema på dette møtet. Koronapandemien vil føre til et skifte, ikke minst i kundeadferd. For bransjen er det svært viktig å ta tak i de mulighetene som oppstår post-covid-19. Komiteen fikk orienteringer fra Regsmart-prosjektet om regulering av mikromobilitet. Espen Strand Henriksen orienterte om Mobilitetsflokken som Kollektivtrafikkforeningen, Kolumbus og Entur deltok i. Vi fikk orienteringer om bestillingstransport og Netex-format, samt hvordan arbeidet Kollektivkonferansen. Innovasjon er et gjennomgående og viktig tema, og det ble i tillegg behandlet sak om reisegaranti for hurtigbåt.

8. desember 2020

Kollektivkonferansen som ble en heldigital konferanse med publikumsrekord var et av høydepunktene i 2020. Selda Ekiz gjorde en kjempejobb som konferansier, og «Kollektiv-Norge rundt» frambrakte nesten tårer med vakre bilder av busser og båter blant fjord og fjell. Det kom mange gode tilbakemeldinger på konferansen. Av andre saker presenterte Andreas Enge fra ATB ny betaversjon av billett og DFØ presenterte Startoff – samarbeid mellom offentlig sektor og oppstartsmarkedet. Prosjektet Målbildet for den nye normalen ble presentert, vi var som sedvanlig innom innovasjon. Reisegaranti for hurtigbåt ble lagt fram med noen justeringer siden sist. Les mer her

Leder: Kjersti Danielsen
Nordgård, Brakar
Nestleder: Grethe Opsal, ATB
Medlem i arbeidsutvalg: Hanne
Nettum Breivik, Entur

Høydepunkter i 2020:

- Hvordan bransjen har taklet koronapandemien.
- Gjennomføringen av den heldigitale kollektivkonferansen med publikumsrekord.
- «Kollektiv-Norge rundt»

2.2.2 MARKEDSFORUM

Markedsforum er et engasjert og aktivt forum som har møttes fem ganger i løpet av 2020 for å diskutere markeds- og kommunikasjonsrelaterte saker. Forumet har også regelmessig kontakt på Workplace. Deling av relevante kampanjer og erfaringsutveksling er særlig sentralt for dette forumet. Markedsforum rapporterer til Mobilitets- og

markedskomiteen.

Foto: AtB/Marius Rua

ÅRET SOM GIKK

30. januar 2020

Årets første møte i Markedsforum fant sted i Oslo. Viktige og relevante markedsrelaterte saker ble presentert i runde rundt bordet før Kolumbus gjennomgikk Influencers-kampanjen. Status på Skyss' snikkampanje og Bybanens 100 millioner reisende-markeringen, Gratis bussprosjektene i Moss og Fredrikstad samt arbeidet Jernbanedirektoratet gjør i forbindelse med trafikkpakke ble presentert. Oppdatering på det tverrfaglige arbeidet med arbeidsgruppen nasjonale standarder for piktogram sto også på agendaen.

05.-06. mai 2020 – Utgikk pga. Covid-19

Vår møtet var planlagt til Trondheim, der alt var rigget og klart for besøk hos AtB. Samlingen planlegges gjennomført i september 2021.

16. juni 2020 – Digitalt møte

Det første digitale møtet i Markedsforum ble arrangert i juni. Etter en utvidet runde rundt bordet fortsatte erfaringsutvekslingen med Innovasjon i Koronaens tid. Inspirasjonsforedrag fra Helly Hansen og bruken av influencers i branding.

09. september 2020 – Digitalt møte

Etter en utvidet runde rundt bordet der bl.a. veien post-Covid ble diskutert, ble AtBs mobilitetsprosjekt, Innlandstrafikkens nye profil og kampanjekonsepter og Ruter Ny – Datadrevet kundeinnsikt presentert. Kantar holdt et inspirerende innlegg, «Er kundesenteret bare en utgiftspost, eller et superlim i kundeforholdet?»

03. desember 2020 – Digitalt møte

Kolumbus' konkurranseplattform i appformat som skal motivere til grønnere arbeidsreiser, arbeidsgruppe Kollektivtrafikkens bransjeordbok 2021, ferdigstillelsen av det tverrfaglige arbeidet med utarbeidelse av bransjestandard for reisegaranti for hurtigbåter i fylkeskommunal regi og ikke minst tid for diskusjon og refleksjon avsluttet et år krevende år i koronaens tegn, med engasjement og viktig nettverksbygging! [Les mer her](#)

Leder: Marit Holen, FRAM
Nestleder: Roald Morvik, Agder Kollektivtrafikk

Høydepunkter i 2020:

- Utstrakt samarbeid, erfaringsutveksling og kompetansedeling under pandemien!
- Ferdigstillelse og utarbeidelse av bransjestandard for reisegaranti for hurtigbåter i fylkeskommunal regi. Reisegaranti ferdigstilt

2.2.3 DISTRIKTSFORUM

Kollektivtrafikk i distriktene er et viktig tema som opptar mange av medlemmene våre. Distriktsforum fokuserer på erfaringsutveksling samt identifisering av muligheter for kollektivtrafikk utenfor større byområder. Vi er som bransje avhengig av å skape gode og kreative løsninger. Teknologiutviklingen gjør at det kan tas nye tiltak i bruk for å optimere/restrukturere det eksisterende kollektivtilbudet i distriktene.

ÅRET SOM GIKK

09.-10. juni 2020 – Utgikk pga. Covid-19

Lunsj til lunsjmøtet i Distriktsforum var planlagt til Kirkenes, der alt var rigget og klart for besøk hos TFFK - Snelandia. Samlingen planlegges gjennomført post-Covid 19.

10. juni 2020 – Digitalt møte

Distriktsforum møttes via Teams i juni. Valg av leder og nestleder var på agendaen. Jørgen Aune TFFK – Snelandia ble valgt til ny leder og Tommy Forseth, Innlandstrafikk som ny nestleder. Vi takket Tor Haugstulen, Innlandstrafikk og Jørgen Blix, TFFK – Snelandia for god innsats som leder og nestleder av forumet.

Viktig erfaringsutveksling i runden rundt bordet ble etterfulgt av en rekke presentasjoner; Markedsoversikt Bestillingstransport i Norge, Bestillingstransport og søkbarhet av Entur, Evalueringsrapporten fra Odda, Anbud – bestilling, synliggjøring og kobling av alle modaliteter, TFFK samt Status prosjekt Tilbudsstandard, AKT. Aktøren Moveabout gjennomgikk casen «Sømløs integrasjon for kombinert mobilitet i Bø og Halden».

16. desember 2020 – Digitalt møte

Det ble arrangert et kortere møte via Teams i Distriktsforum i desember. Dette for å legge til rette for kontinuitet i erfaringsutvekslingen samt løfte gode diskusjoner. Hvordan Covid-19 har påvirket mobiliteten samt hva bransjen gjør fremover var viktige tema her.

[Les mer her](#)

Leder: Jørgen Aune
Troms og Finnmark
fylkeskommune, Snelandia
Nestleder: Tommy Forseth
Innlandstrafikk

Høydepunkter i 2020:

Møtene via Teams

Som sikret erfarings-utveksling og deling samt gode diskusjoner om pågående prosjekter og ikke minst, mobilitet i distriktene.

Markedsoversikt

Bestillingstransport i Norge per mai 2020, denne oppdateres 2 ganger årlig og er tilgjengelig på kollektivtrafikk.no.

2.2.4 STORBYFORUM

Utgangspunktet for Storbyforum er de ambisiøse vekstmålene for kollektivtrafikken i de største byene – og utfordringene som følger av dette. Hvordan skal vi planlegge for å nå målet om nullvekst i personbiltrafikken i byområder, og hvordan løse utfordringene med utvikling av trafikktilbudet i storbyene?

ÅRET SOM GIKK

Vi har annerledes år bak oss hvor alle møtene har måttet gjennomføres digitalt. Vanligvis har medlemmene hatt rullerende vertskap over to dager med befarings. I 2020 har vertskapet vært digitalt med aktuelle temaer.

13. mai 2020:

Storbyforum var samlet på Teams med AtB som vertskap. Den pågående krisesituasjonen var tema med presentasjoner fra fylkene på aktuelle temaer som status for planlegging av byene og hvordan dette påvirkes av den pågående krisesituasjonen og Digitalisering/automatisering/bedre verktøy for ruteplanlegging og tilbudsutvikling.

17. september 2020:

Storbyforumet kom sammen på Teams med digitalt vertskap av Ruter. Møtet startet med en statusrunde rundt bordet, før fire fylker presenterte temaene transportfaglige utfordringer og muligheter samt økonomi og finansiering 2021-24.

[Les mer her](#)

- Forumet har ingen leder, men baserer seg på felles innsats fra medlemmene
- Ledelse av det enkelte møte ligger til arrangørbyen

Høydepunkter i 2020:

- *Vel gjennomførte Teams-møter av AtB og Ruter*

2.2.5 STRATEGI- OG UTVIKLINGSFORUM

Forumet skal være Kollektivtrafikkforeningens viktigste verktøy for å sikre at vi som bransje er framtidsrettet, og skal jobbe med strategiske spørsmål for bransjen som helhet.

ÅRET SOM GIKK

Deltagere i forumet er alle ledere og strategisjefer hos medlemmene samt Kollektivtrafikkforeningens styre. Kollektivtrafikkforeningens strategiprosess fra 2017/18 resulterte i vår strategiske plattform med følgende visjon, misjon, rolle og utviklingsløp:

Visjon: Forenkle folks liv

Misjon: Kjenne kundenes behov og stadig skape bedre muligheter til å bevege seg fritt på en bærekraftig måte.

Rolle: Arkitekten bak tekniske løsninger som knytter ulike mobilitetsformer sammen med kundebehovet.

Utviklingsløp: Mobilitet, Digital tjenesteutvikling, Innovasjon

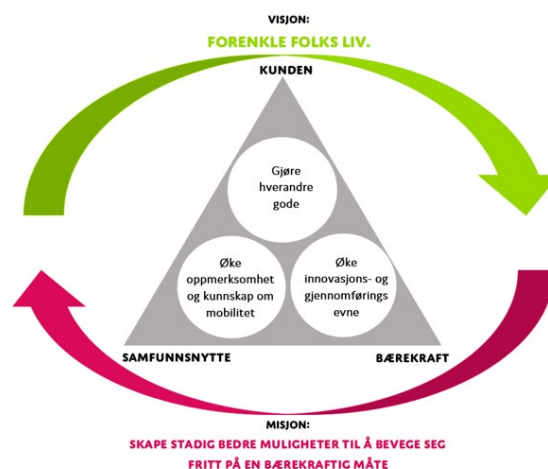
I januar 2020 var tiden inne for Strategi- og utviklingsforum til å se på denne plattformen på nytt. Et tydelig budskap var å ta inn samfunnsnytte og bærekraft mye tydeligere i det arbeidet vi gjør. Den strategiske plattformen ble ut fra dette justert slik at kunden, bærekraft og samfunnsnytte er gjennomgripende tema som er overordnet i alt vårt arbeid, og som senere ble vedtatt tatt inn i Kollektivtrafikkforeningens strategi- og handlingsplan.

Medlemmer:

Ledere

Styret i Kollektivtrafikkforeningen

Strategisjefer hos medlemmene

**FORENKLER
FOLKS
LIV.**

2.2.6 KONTRAKTSKOMITEEN

Kontraktskomiteen er Kollektivtrafikkforeningens hovedarena for strategisk samarbeid og utvikling av felles løsninger knyttet til kontrakter og anbudprosesser. Dette inkluderer insitamenter, godtgjørelsesmodeller, bussindeksen, markedsoversikten og andre juridiske spørsmål knyttet til anskaffelse og kontrakt. Erfaringsutveksling er sentralt, men man jobber også fram maler og veiledere.

Foto: AtB

ÅRET SOM GIKK

29. april 2020

Kontraktskomiteen var samlet til sitt første heldigitale møte. I den første perioden etter 12. mars var det flere som hadde hatt redusert produksjon, og tema var derfor hvordan operatørene skulle kompenseres i denne perioden. Nytt av et nettverk å diskutere problemstillinger med har sjelden vært mer tydelig.

10. juni 2020

Korona er fortsatt høyt på agendaen når det nærmer seg sommer, men på dette møtet var det også tid til mer «tradisjonell» erfaringsutveksling om kontrakt og anskaffelser.

2. september 2020

I tillegg til nyttig erfaringsutveksling fikk komiteen også høre fra Ruter om et viktig tema: sikkerhet for bussjåførene. Dette har vært på agendaen i Kontraktskomiteen tidligere. Ruter delte også fra sitt arbeid med standardisering av ladeinfrastruktur.

2. desember 2020

Årets siste møte i Kontraktskomiteen var også digitalt – noe vi trolig ikke hadde sett for oss på det første digitale møtet 29. april. På agendaen stod tema for Anskaffelsesseminaret 2021, også dette digitalt, og ikke minst et mye diskutert tema i 2020: spørsmålet om omsetningskrav og veibruksavgift for biodrivstoff.

[Les mer her](#)

Leder: Frode Stefanussen,
Troms fylkestrafikk

Nestleder: Beate Borrevik,
Kolumbus (Gunn Sissel
Brasetvik har vikariert som
nestleder i deler av året)

Høydepunkter i 2020:

- Anskaffelsesseminaret 2020 ble avholdt i Kristiansand. Det siste fysiske arrangementet på en stund?
- Tett samarbeid om viktige kontraktspørsmål ifm. koronaen.

2.2.7 MATERIELL- OG MILJØKOMITEEN

Materiell- og miljøkomiteens formål er å være en arena for strategi, kunnskaps og erfaringsutveksling innen materiell og miljø, samt saker relatert til infrastruktur, ruteplanlegging, bussnormer og universell utforming.

Foto: Ruter

ÅRET SOM GIKK

16. januar 2020

Materiell- og miljøkomiteen holdt årets første møte den 16. januar i Oslo. Einar Aalen Hunsager ble valgt til nestleder. Innovasjon, Elbussnettverk, Bus Nordic og runden rundt bordet med statusrapport fra alle fylker var faste temaer. Nye temaer var status elbussdrift i Oslo og nye elbusser og el-trolleybusser i Bergen. Jofri Lunde i NHO Transport la fram krav til kollisjonssikring for sjåfører i bussenbud og veibruksavgift.

1. april 2020

På årets andre møte, som ble arrangert på Teams var temaet, i tillegg til de faste møtepunktene Enova-støtte til Ruter.

23. september 2020

Materiell- og Miljøkomiteen og Kontraktskomiteen var samlet på Teams og tok opp temaene veibruksavgift, ansvarsmodeller for ladeinfrastruktur buss/båt og hvordan stiller vi krav til sikkerhet i bussenbud?

5. november 2020

På Teamsmøtet ble runden rundt bordet erstattet med en temarunde basert på forberedelser og oppstart nye anbud og / eller miljø.

Veibruksavgift – konsekvenser ble presentert av Inger-Lise Nøstvik fra Drivkraft Norge og NHO Transport ved Jofri Lunde. Driftsoppstart nye elbussprosjekter ble tatt opp av to fylker. Kolumbus tok opp elbusser i Haugesund og Innlandet presenterte elbussatsningen i Hamar.

[Les mer her](#)

Leder: Einar Aalen Hunsager,
Skyss

Nestleder: Einar Aalen
Hunsager, Skyss – frem til 23.
sept. – tok over som leder

Høydepunkt i 2020:

- Valg av ny leder Einar Aalen Hunsager
- Endring av nestledervervet til en rullering mellom ulike fylker fra møte til møte

2.2.8 BÅT- OG FERJEFORUM

Kollektivtrafikkforeningens viktigste arena for erfaringsutveksling knyttet til båt- og ferjeanskaffelser. Dette gjelder eksempelvis regelverkforståelse, krav, tilgang til dokumentasjon om konkurransegrunnlag, samordning av høringsuttalelser og orientering om utvikling i bransjen. Dette bidrar til gjensidig heving av kompetanse blant forumets medlemmer. Forumet er også initiativtaker til strategisk samarbeid og utvikling av felles løsninger for båt- og ferjeanskaffelser. Statens Vegvesen/Vegdirektoratet deltar i møtene til forumet.

ÅRET SOM GIKK

01. april 2020

På det første møtet i Båt- og Ferjeforum etter koronatiltakene ble iverksatt var det viktig å få oversikt over lokale tiltak og økonomiske og kontraktsmessige konsekvenser. Hurtigbåt og ferje er viktig beredsskapstransport, og det var også viktig å forberede seg på en krevende mannskapssituasjon hvis situasjonen skulle forverre seg. Statens Vegvesen orienterte om arbeidet med forskriftsendring for billettering via skiltavlesning.

30. september 2020

God dialog er nøkkelen til godt samarbeid. NHO Sjøfart deltok på møtet for dele sitt syn på blant annet virksomhetsoverdragelse, kontraktsbalanse og dialog med oppdragsgiver. Det vurderes å opprette et dialogforum etter modell fra Kontraktskomiteen og NHO Transport. Revisjon av ferjemal og arbeidet med hurtigbåtmal var også på agendaen.

[Les mer her](#)

Leder: Stig Kristoffersen, Skyss

Nestleder: Anne Høystakli,
Møre og Romsdal

Høydepunkter i 2020:

- Opprettet dialog med NHO Sjøfart

2.2.9 SKOLESKYSSFORUM

Medlemmene i Skoleskyssforum har ansvar for å gjøre saksbehandling i møtepunktet mellom lovverk, økonomisk ansvarlighet og ikke minst hensynet til barnas beste. Nettopp at dette er en rettighetsbasert offentlig tjeneste gir stort behov for erfaringsutveksling blant medlemmene i forumet.

ÅRET SOM GIKK

4. juni 2020:

Vårens Skoleskyssseminar skulle holdes i Bergen 4.-5. mai, men ble avlyst og flyttet til Teams 4. juni. Temaer var statusoppdatering på koronasituasjonen og konsekvenser for skoleskyssen.

15. oktober 2020:

På Teamsmøtet i oktober ble temaene Kollektivtrafikkforeningens innspill til ny opplæringslov, Kollektivbarometeret / skoleskyssundersøkelsen og GDPR-vedlegg til ny bransjenorm tatt opp. I tillegg ble tre temaer til drøfting og refleksjoner presentert av ulike fylker: Ansvarsdeling fylkeskommuner-kommuner / vedtaksmyndighet ble presentert av Skyss og AKT. Møre og Romsdal og Finnmark presenterte beredskapssituasjoner og Innlandet presenterte temaet skolehverdag og skoleskyss i videregående skole.

[Les mer her](#)

Leder: Øystein Nybø,
Kolumbus

Nestleder: Marthe Svellingen
Pedersen, Skyss

Høydepunkter i 2020:

- De første resultater fra skoleskyssundersøkelsen i Kollektivbarometeret ble lagt fram i oktober

2.2.10 COMPLIANCEFORUM

Complianceforum er et forum som jobber med etikk og antikorrupsjonsarbeid. Noen av medlemmene har jobbet lenge med feltet og andre er i oppstartsfasen. Gjennom erfaringsutveksling og -deling vil forumet bidra til å harmonisere ulike regelverk der dette er mulig og ønskelig.

ÅRET SOM GIKK

Forumet har en arbeidsgruppe som består av Terje Øen, Kolumbus og Svend Eric Wandaas, Ruter. De har planlagt årets møte.

Årets Compliance-seminar som denne gangen ble gjennomført på Teams hadde en Norge rundt-del basert på spørsmål om hjemmekontor og arbeidsmiljø, status GDPR og databehandleravtaler og eksterne varslingsrutiner.

Andre temaer som ble tatt opp var: Beredskap i lys av compliance, Universell utforming i IT-løsninger og ny møteplass for Complianceforum på Teams med deling av dokumenter.

Presentasjoner fra seminaret:

Compliance i beredskapssituasjoner

v/ Terje Øen, Kolumbus

Eksempler fra skoleskyss og likestilling og diskrimineringsloven – universell utforming

v/ Svend Wandaas, Ruter

Universell utforming i IT-løsninger

v/ Svend Wandaas, Ruter

[Les mer her](#)

Leder: Terje Øen, Kolumbus

Høydepunkt i 2020:

- *Compliance-møte på Teams 15. september 2020*

2.2.11 ØKONOMIFORUM

Økonomiforum består av ansatte hos Kollektivtrafikkforeningens medlemmer som jobber med økonomi. Forumet har etter mars 2020 møtes ca. hver 7 uke noe som har sikret erfaringsutveksling i løpet av pandemien. Forumet har stor nytte av å diskutere ulik praksis i de forskjellige selskapene/fylkene, samt samarbeid med andre av foreningens komiteer og forum, som f.eks. Skoleskyssforum og Kontraktskomiteen.

ÅRET SOM GIKK

27. april 2020 – Digitalt møte

Fokus på rapportering av forventet inntektsbortfall for kollektivtransport på mellomlang og lang sikt. Klare rammer for felles rapportering ble presisert.

23.juni 2020 – Digitalt møte

Runde rundt bordet med erfaringsutveksling, status, rapportering og økonomisk status, med fokus på inntektsbortfall og inntektssikring.

25. august 2020 – Digitalt møte

Runde rundt bordet – erfaringsutveksling, status, billettkontroll og innkreving - rapportering, økonomisk situasjon, med fokus på budsjettprosessen for 2021: Hva tenker kollektivselskapene om budsjettering av billettinntekter i relasjon til endring av etterspørsel?

25. september 2020 – Utgikk pga. Covid-19

Lunsj til lunsjmøtet i Kongsberg i regi av Brakar ble avlyst.

13. oktober 2020 – Digitalt møte

Runde rundt bordet – erfaringsutveksling, status streik, rapportering økonomisk situasjon, med fokus på veibruksavgiften. Vi takket Stig Kristoffersen, Brakar for god innsats som leder av forumet – og ønsket Kristian Mydland, Kolumbus og Christian Tørriseng AtB velkommen som henholdsvis ny leder og ny nestleder.

10.12.2020 – Digitalt møte

Runde rundt bordet – Erfaringsutveksling, status økonomisk situasjon. Diskusjon og best practice vedr. veibruksavgift fortsatte, og det ble besluttet å arrangere et tverrfaglig møte med Kontraktskomiteen og Complianceforum. Etter innspill fra Økonomiforum ble det opprettet en gruppe på Workplace for å sikre tverrfaglig samarbeid, prinsippaker og krav m/økonomiske konsekvenser. [Les mer her](#)

Leder: Kristian Mydland,
Kolumbus

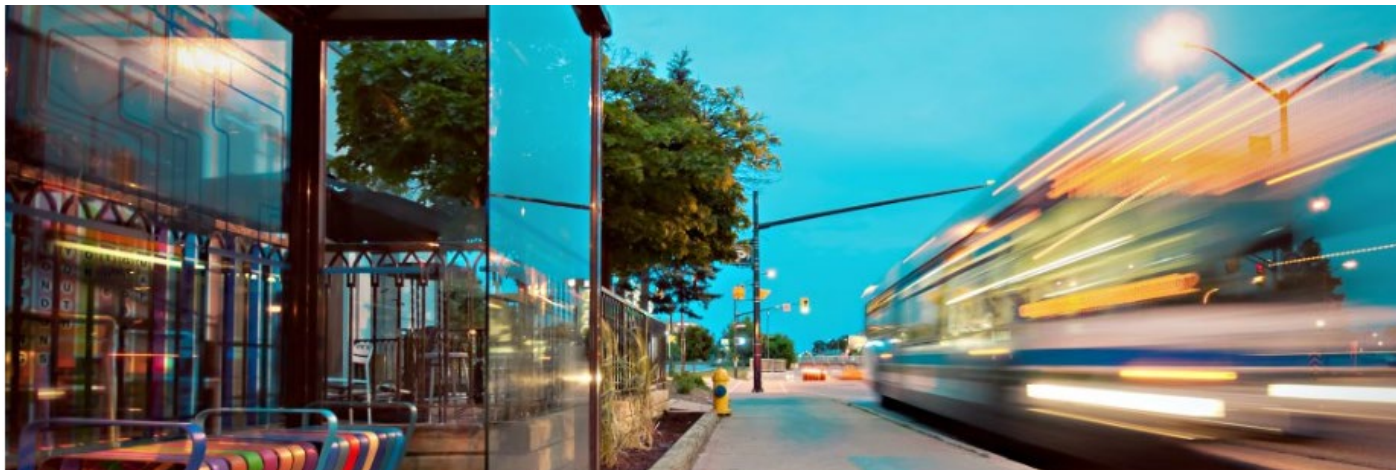
Nestleder: Christian Tørriseng,
AtB

Høydepunkter i 2020:

- I 2020 oppstod det et stort behov for klargjøring og samhandling, og Økonomiforum ble et viktig sted for interaksjon og diskusjon. Det ble besluttet å gjennomføre digitale møter med ca. 7 ukers mellomrom, noe som skapte kontinuitet i samhandlingen og en signifikant økning i antall deltakere.

2.2.12 TOPPLEDERFORUM

Forumet skal være møteplassen for medlemmenes toppledere der de kan hente kompetansepåfyll og diskutere alle slags saker med andre i samme arbeidssituasjon, og det skal skape et sterkt nettverk for lederne i vår del av kollektivbransjen.

ÅRET SOM GIKK

Topplederforum har vanligvis en lunsj til lunsj-samling hvert år. Denne ble i 2020 utsatt og flyttet til september 2021.

På grunn av koronapandemien og bransjens behov for å stå sammen i et år med fortløpende krisesituasjon, har medlemmene møttes til samordnings-/direktørmøter fortløpende gjennom året. Saker som har vært diskutert har vært relatert til koronapandemien, som inntektstap, kompensasjon, økonomi, skoleskyss – gjennomføring og fakturering, smittevern, munnbind, åpning av fordør, skjerming av sjåfør, streik, biodieselvavgift og en lang rekke aktuelle saker.

Styret ønsker at man fortsetter med månedlige møter også etter koronapandemien.

Medlemmer:

- Siv Wiken, AKT
- Odd Aksland, Kolumbus
- Bernt Reitan Jenssen, Ruter
- Målfrid Vik Sønstabø, Skyss
- Kurt Bones, Troms fylkestrafikk
- Lars Baukhol, Innlandstrafikk
- Trond Myhre, Vestfold og Telemark fk
- Janne Sollie, ATB
- Terje Sundfjord, Brakar
- Kirsti Slotsvik, Jernbanedirektoratet
- Tone Øverli, Nordland fk
- Stig Helle Tautra, Fram
- Børre Johnsen, Østfold Kollektivtrafikk
- Ole Haraldstad, Snelandia
- Johnny Welle/Christel Borge, Entur
- **Hanne Bertnes Norli**, Kollektivtrafikkforeningens styre/Jernbanedirektoratet
- Per Bjørn Holm-Varsi, Kollektivtrafikkforeningens styre/Troms og Finnmark fk
- Olov Grøtting, Kollektivtrafikkforeningen

2.3 KORONA, KOLLEKTIVTRAFIKK OG KOLLEKTIVTRAFIKKFORENINGEN

Den 12. mars 2020 ble en merkedag. Dette var den dagen da nasjonen for alvor ble rammet av koronapandemien, og koronatiltak ble iverksatt for fullt. Koronapandemien ble starten på en krise som skulle vise seg å prege hele samfunnet og hele kollektivbransjen sterkt. Fra at kollektivtrafikken i lang tid var beskrevet som løsningen på miljø- og samfunnsproblemer, var veien svært kort til at myndighetene i pandemien frarådet folk på det sterkeste å reise kollektivt for å unngå smitte. Kontinuerlig kriseberedskap, arbeid med smittevernveileder, frykt for smitteutbrudd om bord i kollektivtransportmidler og kontinuerlige endringer er det som har preget året 2020 helt siden 12. mars.

Det var likevel aldri noen tvil i budskapene som kom fra myndighetene: Kollektivtrafikken er en samfunnskritisk tjeneste som må opprettholdes for at de som utfører andre samfunnskritiske tjenester skal kunne reise til og fra sine arbeidsplasser og skoleelever og studenter skal komme til og fra skole og studier når disse holder åpent. Det ble fort klart i perioden mars/april at helt ekstraordinære tiltak måtte til for å opprettholde kollektivtrafikken. Nesten fra en dag til neste gikk antall reisende ned med 80 – 90%. Kollektivbransjen selv valgte i en svært uoversiktlig og kritisk situasjon å stenge framdøra på bussene for å sikre at sjåførene kunne fortsette sin samfunnskritiske oppgave. Det vanskeliggjorde billettering, og førte umiddelbart og utover i året til at det ble enda større inntektstap og enda større utfordringer for bransjen.

Utfordringene mellom kollektivbransjens mandat, som er å levere den samfunnskritiske tjenesten kollektivtransport, og samtidig ivareta helt nødvendige smittevernhensyn i en krise som medfører store inntektstap og tærer på egenkapitalen i fylkeskommunene og i administrasjonsselskapene, viste seg å bli svært store. Behovet for kompensasjon fra staten for å opprettholde tilbudet og sikre nødvendig avstand mellom de reisende var stort. Bransjen har stått sammen om å formidle viktige budskap til våre folkevalgte på nasjonalt og regionalt nivå. Regjeringen og Stortinget har fulgt opp, og har i flere omganger bevilget kompensasjonsmidler til den fylkeskommunale kollektivtrafikken. Kollektivtrafikkforeningen vil takke myndighetene for at de har gjort oss i stand til å opprettholde både smitteverntiltak og samfunnsoppdraget på en god måte gjennom det svært krevende året 2020.

Kollektivtrafikkforeningen har i denne perioden jobbet intenst sammen med medlemsorganisasjonene og deres ansatte, og vi har samarbeidet med andre organisasjoner. Spesielt var det viktig å sikre kompensasjonsmidler til kollektivtrafikken og at smitteverntiltakene i samfunnet ikke har hindret kollektivaktørene i å ivareta den samfunnskritiske funksjonen vi har.

I arbeidet med smittevernveiledere og innspill fra bransjen inn mot FHI, Helsedirektoratet, Samferdselsdepartementet og Utdanningsdirektoratet har Borghild Bay og Svend Eric Wandaas fra Ruter vært helt sentrale. De har ledet bransjens arbeid med forslag og innspill til hvordan smittevernveiledere bør utformes og justeres, og har ledet ei gruppe med deltagere fra hele landet. Kollektivtrafikkforeningen har sammen med dem arbeidet intenst for at FHI og Helsedirektoratet og øvrige myndigheter skal lytte til våre råd gjennom pandemien.

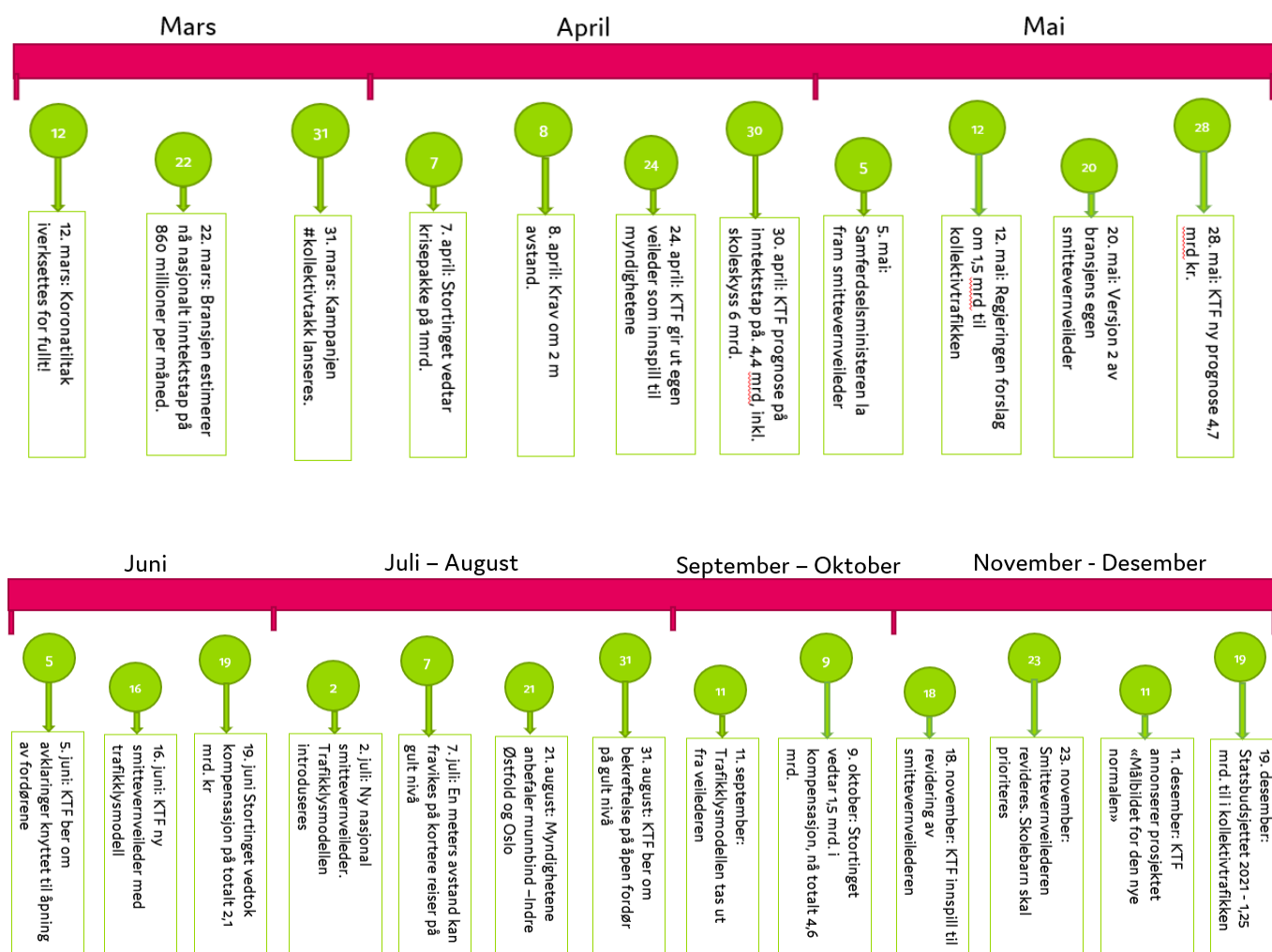
Samarbeidet internt i Kollektivtrafikkforeningen har styrket seg gjennom året. Gjennom store deler av året har lederne møttes ukentlig eller annenhver uke til samordningsmøte/direktørmøte. Disse møtene har gitt mulighet til å diskutere den fortløpende situasjonen, støtte hverandre og lære av hverandre, og har satt i gang ulike prosesser og felles henvendelser

Samarbeidet med samferdselssjefene og KS har vært viktig gjennom pandemien. KS har gjennom året samlet informasjon fra fylkeskommunene om inntektstap og økte kostnader, samt forventet inntektstap og økte kostnader videre framover innen en rekke områder, også kollektivtrafikk. Fylkeskommunene og KS har dialog med regjeringen, og sikrer utbetaling og fordeling av kompensasjonen. Kollektivtrafikkforeningen innhentet opplysninger om prognoser i begynnelsen av pandemien, og vi har samarbeidet med KS og utvekslet informasjon gjennom året.

Kollektivbransjen for øvrig har også stått sammen, og dette samarbeidet har vært avgjørende. Tidlig i koronapandemien oppnevnte styret tre av styremedlemmene til å delta i diskusjoner med NHO Transport om koronasituasjonen. Denne gruppa er et uformelt samarbeid som har fortsatt å møtes gjennom hele pandemien. Det har resultert i mange henvendelser og påtrykk mot sentrale myndigheter der vi sammen har bedt om kompensasjon for å sikre den fylkeskommunale kollektivtrafikken. Kompensasjonen har gjort det mulig for kollektivtrafikken som en samfunnskritisk tjeneste, å opprettholde full kapasitet gjennom koronapandemien. Dette har vært et viktig smitteverntiltak i seg selv, og har vært viktig for dem som er avhengige av kollektivtrafikk for å holde avstand på nødvendige reiser gjennom hele pandemien. I tillegg til NHO Transport har også NHO Sjøfart, Arbeidsgiverforeningen Spekter, Fagforbundet, Fellesforbundet, Norsk Jernbaneforbund og Yrkestrafikkforbundet stått bak de aller fleste henvendelser fra bransjen.

Allerede i slutten av mars kjørte vi i gang kampanjen #kollektivtakk for å takke alle de som har stått i frontlinjen og som møter kunden hver dag.

Viktige datoer for kollektivbransjen i koronapandemien:

Korona og samarbeidsformen i Kollektivtrafikkforeningen

Reiserestriksjoner og smitteverntiltak betydde at vi måtte tenke nytt rundt mange av våre planer for våren, og etter hvert også høsten. Arrangementer som studietur til Nantes ble avlyst, mens andre ble utsatt og gjenoppsto som digitale (for eksempel Introduksjonskurset). Vi bestemte oss tidlig for at Kollektivkonferansen skulle være et digitalt arrangement – les mer om det i kapittel 2.5.

2020 har ikke bare handlet om korona. Det har vært behov for erfaringsutveksling og samarbeid i bransjen innen alle de fagområdene vi jobber med i «vanlige år». I Kollektivtrafikkforeningen har vi gode erfaringer med å jobbe digitalt. Som nasjonal bransjeforening, med medlemsorganisasjoner fra nord til sør har telefon- og videomøter vært en viktig del av samarbeidsformen – også før koronaen. Når det sagt – digital kommunikasjon har blitt brukt til korte planleggingsmøter, mens selve forum- og komitémøtene har blitt gjennomført fysisk. I 2020 har også disse blitt gjennomført digitalt. Hvordan har det påvirket samarbeidet i bransjen?

Møtefrekvens og samarbeidsform styres i stor grad av det enkelte forum eller komité. Deltakerne har forskjellige behov, det er helt naturlig at man på enkelte fagområder har behov for tettere samarbeid enn i andre. I det store og hele har erfaringen fra det digitale året 2020 vært svært positive. Selv om man åpenbart savner noe av dynamikken og det menneskelige i fysiske møter har samarbeidet i Kollektivtrafikkforeningen latt seg overføre til digitale plattformer med stor suksess. Overgangen til digitale møter har på mange måter ført til et enda tettere samarbeid enn før.

Det har en ikke ubetydelig kostnad i både tid, penger og utslipp å samle personer fra hele landet, noe som også har legger begrensninger på møtefrekvensen. Med digitale møter har forum og komiteer med behov for tett samarbeid kunne møtes oftere, også i kortere møter.

Hvordan skal Kollektivtrafikkforeningen samarbeide i den nye normalen?

Erfaringen fra koronaåret 2020 viser tydelig at digitale møter fungerer minst like godt som fysiske til vårt formål. Med tanke på besparelsene i både tid, penger og utslipp er det derfor sannsynlig den digitale møteformen videreføres. Samtidig vil det trolig være aktuelt med 1-2 fysiske møter i året i det enkelte forum eller komité, gjerne i sammenheng med en befaring eller et seminar. Mye av den viktige erfaringsutvekslingen skjer uformelt i en kaffepause eller lunsj, og det er viktig at dette ikke går tapt. En grunn til at det har fungert godt med digitale møter er at de fleste deltakerne kjenner hverandre godt fra før. Etter hvert som det kommer nye deltakere, er det viktig at også disse får anledning til å bli kjent med sine kolleger fra resten av landet.

Vi ser frem til samarbeid i 2021, både digitalt og forhåpentligvis fysisk!

2.4 FREMDRIFT I STRATEGIARBEIDET

Strategiarbeidet som ble gjennomført i 2017 og 2018 resulterte i et strategisk vegkart for bransjen, og utarbeidet følgende visjon, misjon og rolle:

Visjon: *Forenkle menneskers liv.*

Misjon: *Skape stadig bedre muligheter til å bevege seg fritt på en bærekraftig måte.*

Rolle: *Vi skal være arkitekten bak løsninger som knytter ulike mobilitetsløsninger sammen med kundebehovet.*

I 2018 kom vi frem til følgende utviklingsløp for å ta arbeidet videre:

1. Mobilitet
2. Digital tjenesteutvikling
3. Innovasjon

**FORENKLER
FOLKS
LIV.**

I januar 2020 var tiden inne for Strategi- og utviklingsforum til å se på denne plattformen på nytt. Et tydelig budskap var å ta inn samfunnsnytte og bærekraft mye tydeligere i det arbeidet vi gjør. Den strategiske plattformen ble ut fra dette justert slik at kunden, bærekraft og samfunnsnytte er gjennomgripende tema som er overordnet i alt vårt arbeid, og som senere ble vedtatt tatt inn i Kollektivtrafikkforeningens strategi- og handlingsplan. Mot slutten av 2020 satte vi gang prosjektet «Målbildet for den nye normalen». Les mer i kapittel 2.4.1 under.

Innenfor hvert utviklingsløp har vi jobbet videre med det følgende i 2020:

1. Mobilitet

Mobilitetssiden

Vi har samler kunnskap om mobilitet på ett nettsted slik at aktørene i bransjen skal få både bedre oversikt og dypere innsikt.

Nettsiden finner du [her](#).

Her samler vi forskning, rapporter, artikler, presentasjoner, «policy papers» og lenker til andre sider. «Hva skjer i mobilitets-Norge» er en samling aktuelle prosjekter fra medlemmene våre.

I forbindelse med oppdateringen av Kollektivtrafikk.no vil innholdet på mobilitetssiden gjøres mer tilgjengelig, blant annet ved søke- og filtreringsfunksjon.

2. Digital tjenesteutvikling

I vegkartet for digital tjenesteutvikling er det skissert 4 områder: ITxPT, Betaling og billettering, Sanntid og Bestillingstransport. Følgende har skjedd på to av områdene:

Betaling og billettering

Kollektivselskapene betaler allerede for forvaltning av fellestjenester for billettering i regi av Entur. For at kollektivselskapene skal ha innflytelse på hva som skal inn i denne fellestjenesten har Jernbanedirektoratet opprettet Samhandlingsmodellen. Sommeren 2020 ble billettering- og betalingsdelen av Digital tjenesteutviklingsprosjektet overført fra Kollektivtrafikkforeningen til Samhandlingsmodellen. Her skal det tegnes et vegkart for årene fremover, som skal gjøre det enklere for kollektivselskapene å få en oversikt over hvilken vei de andre selskapene går og hva som er tenkt utviklet.

Bestillingstransport

Det er gjennomført 4 møter i arbeidsgruppa for bestillingstransport. Arbeidet med bestillingstransport har både et teknisk og et markedsfokus. Gjennom Markedsforum er det samlet informasjon og laget oversikt over et stort antall ulike bestillingstransportløsninger rundt om i landet. Oversikten over bestillingstransport er en deskriptiv versjon, et levende dokument, som kan oppdateres fortløpende. Den skal være enkel å oppdatere, og det er ønskelig å engasjere alle som jobber med bestillingstransport i arbeidet. Det er ønskelig at oversikten skal brukes slik at man ikke utvikler parallelle tjenester, men lærer av hverandre og bygger på det andre har utviklet. Det arbeides med å analysere data, se hvilke KPI'er som er viktige og som vi kan ha nytte av for å se på egen måloppnåelse. Det arbeides også med å plassere alle de ulike tilbudene innen riktig Netex-kategori. Målet er i første omgang å få bestillingstransport i reisepanleggeren, og i neste omgang å få betalingsløsning på plass.

Markedsoversikten for Bestillingstransport ble lansert av Kollektivtrafikkforeningen i juni 2020, og oversikten ble benyttet inn i arbeidet med utredningen NOU 2020:15 Utredninger om konsekvensene av demografiutfordringer i distriktene.

3. Innovasjon

Innovasjonsnettverk

I løpet av våren 2020 ble det planlagt å bygge opp et innovasjonsnettverk bestående av ansatte som jobber med innovasjon eller forretningsutvikling hos medlemmene. Hensikten var å skape et spennende nettverk for læring og at deltakerne vil dele denne læringen som innovasjonsambassadører internt i sine organisasjoner. Målsetningen var å etablere en delingsplattform for interaktiv erfarings- og idéutveksling med nye samarbeidsformer for nyskaping som resultat. Formålet med nettverket var å øke delingstakten mellom medlemmene og bidra til å bryte ned barrierer for samhandling og nyskaping.

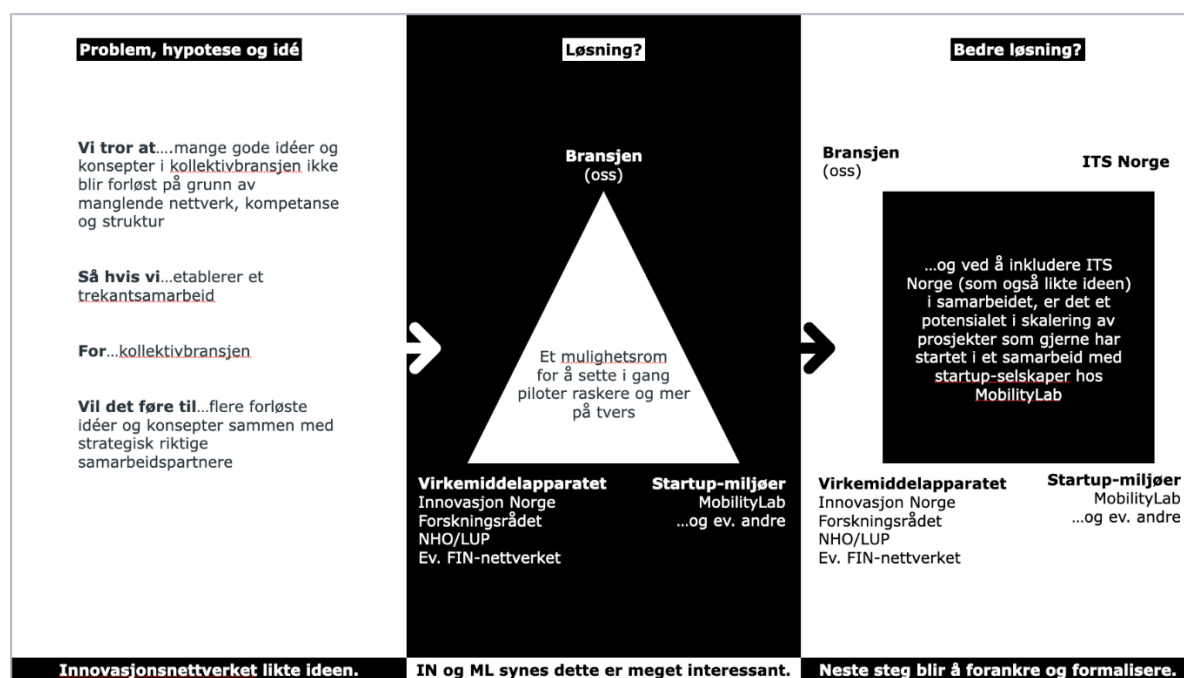
Innovasjonsnettverket hadde første møte 26. august. Møtet var digitalt. Kommunikasjonen foregikk på Zoom med presentasjoner i Powerpoint. I møtet ble funksjonen break out rooms i Zoom benyttet, og man gjennomførte et gruppearbeid i en digital workshopløsning med verktøyet Miro.

Hovedmålet med møtet var for deltakerne å bli kjent med hverandre og skape engasjement. Hovedtemaet var hvordan vi kan bruke både vår erfaring fra koronatiden og aktuell forskning for å utvikle nye løsninger og gjøre forbedringer.

Innovasjonsnettverkets møte nummer to den 3. november var bygd opp på samme måte som det første. Temaet på møte to var strategisk innovasjonsutvikling. Målet er å se hvordan vi kan forløse nye konsepter og få i gang flere piloter med større effektivitet i felleskap. En mulig løsning er i et trekantsamarbeid offentlig-privat. Derfor var MobilityLab/StartupLab og Innovasjon Norge, som representant for virkemiddelapparatet, invitert og presenterte sitt arbeid.

Etter møtet har innovasjonsgruppa tatt initiativ til et firkantsamarbeid med ITS Norge til et overordnet samarbeid. Disse kan være vår forlengede arm ut i verden og gi et springbrett videre, for eksempel i kontakt med Sintef og TØI. ITS Norge har flere relevante prosjekter, ikke bare på teknologi, men også på MaaS og andre ideer. Sammen håper vi å få til enda bedre piloter.

Planen for nettverket videre er å bygge videre på trekant- og firkantsamarbeidet og finne aktuelle temaer som både kan lede til aktuelle piloter og høy grad av kunnskapsdeling i nettverket.

En innovasjonsgruppe planlegger innholdet på nettverksmøtene og består av:

- Leder Camilla Berntzen, Jernbanedirektoratet
- Espen Strand Henriksen, Kolumbus
- Andrea Muribø, Snelandia/Troms og Finnmark FK – gikk ut i permisjon høsten 2020

2.4.1 MÅLBILDE FOR DEN NYE NORMALEN

Styret vedtok høsten 2020 at det skal lages et «Målbilde for den nye normalen», som skal kunne gjelde for hele kollektivbransjen.

Bakgrunnen er at dagens transportløsninger står overfor store endringer. FNs bærekraftsmål er viktige for hele samfunnet og driver fram behovet for mer bærekraftige løsninger. Koronapandemien har ført til en rekke nye endringer, og framskynder mange av de endringene vi som samfunn har sett komme. Flere av endringene i kundenes etterspørsel er positive, eksempelvis at flere sykler og går, bruker hjemmekontor og bruker digitale løsninger til møter og konferanser. Hvilke tjenester skal vi tilby til hvilke målgrupper, og hva skal prege «den nye normalen for mobilitet»?

Samferdselssektoren står nå overfor ikke mindre enn tre ulike disruptive skift:

- **Endringer i kundeatferd** vil ifølge ulike rapporter fortsette også post Covid-19.
- **Det teknologiske skiftet**, som snur opp ned på mye av det som både bransjen og myndighetene tar for gitt.
- **Det økonomiske skiftet**, der folkevalgte blir tvunget til å prioritere mye hardere i offentlige budsjetter framover.

Dette skjer samtidig som både nasjoner, regioner og byer vil stille stadig større krav til bærekraft i deres mobilitetsløsninger.

Mobiliteten vil i framtida være i fortløpende forandring. Endringene er over oss i dag, og vil fortsette i en kontinuerlig utvikling med økt hastighet videre framover. Det er derfor svært viktig at vi hele tiden forstår kundens behov og kan påvirke slik at gode løsninger velges. Mobiliteten i en fortløpende endringsprosess vil kreve andre prioriteringer og strategiske valg enn tidligere fra myndighetene og deres folkevalgte. I dette bildet er det også viktig å ha med seg at det i tillegg til de raske endringene finnes noen «langsomme» strukturer som ligger mer eller mindre fast, og som ikke endres så raskt. Det gjelder f.eks. eksisterende infrastruktur, arealstruktur m.m.

Formålet med å utarbeide et slikt målbilde er å beskrive viktige utviklingstrekk som vil påvirke mobiliteten, se hvordan dette vil påvirke samfunnet, og ut fra dette forsøke å beskrive hvordan morgendagens mobilitetstilbud kan utvikles videre framover slik innbyggerne ønsker det – tilpasset reisevanene i den nye normalen. Målbildet er som Kollektivtrafikkforeningens strategiske plattform, til for hele kollektivbransjen. Ønsket er at målbildet skal skape enighet og felles strategier vedrørende morgendagens mobilitet.

For å velge prosjektledere ble det gjennomført en minikonkurranse der seks ulike miljøer ble forespurt, og fire av disse sendte tilbud. Deloitte ble valgt, med et team bestående av Laura Herzig som prosjektleder og Alexander Fosseidbråten og Lars Mellgren i prosjektteamet. Det er også flere ressurspersoner som deltar fra Deloitte. Arbeidet startet medio desember, og det ble gjennomført en rekke ekspertintervjuer og samlet inn et antall rapporter før utgangen av året. Arbeidet skal pågå fram til medio mars, og skal ende i en rapport som skisserer et målbilde fram mot 2025.

2.5 KOLLEKTIVKONFERANSEN 2020

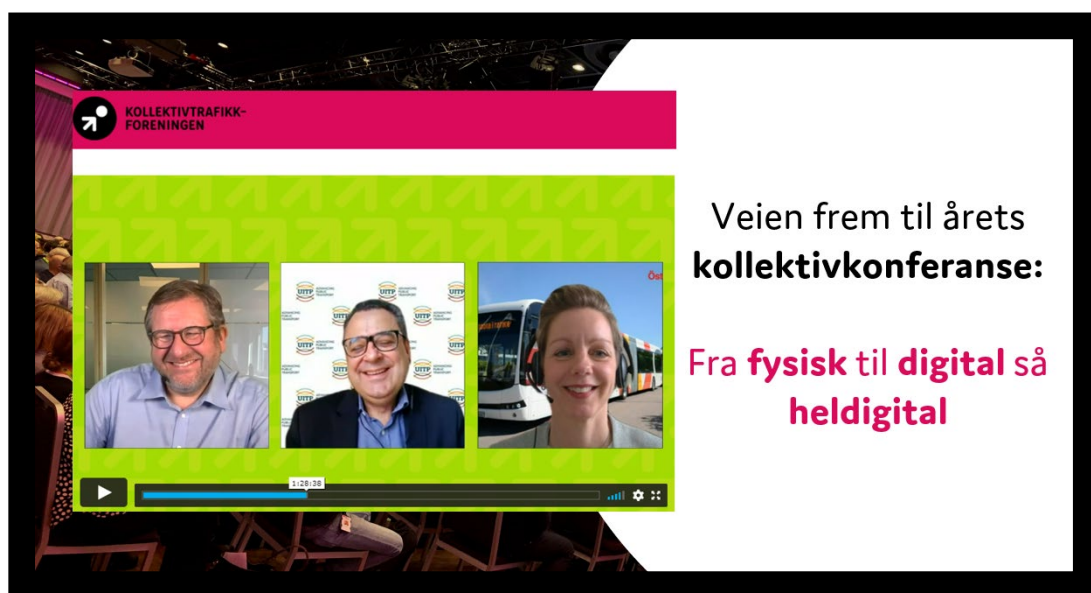
Kollektivdagene er det årlige møtestedet for alle som jobber med mobilitet og kollektivtrafikk og består vanligvis av Kollektivkonferansen, Medlemsmøtet og Styre- og Eierseminar. D toe sistnevnte ble avlyst i 2020 pga. Covid-19.

Allerede i april ble det bestemt å arrangere Kollektivkonferansen 2020, «Mennesket i mobiliteten», som en digital konferanse. En ny nettside som forenkler informasjonsflyt samt løfter konferansen ble lansert 1. september, www.kollektivkonferansen.no. Hvordan nå ut internt samt promotere viktigheten av kollektivtrafikk og mobilitet til et bredere publikum var et viktig fokusområde. Vi oppnådde svært høye seertall med «[Meld deg på filmene](#)» med programleder Selda Ekiz.

Fokus på å «øke oppmerksomhet og kunnskap om bærekraftig mobilitet og kollektivtrafikk» utfra Kollektivtrafikkforeningens Kommunikasjonsstrategi- og handlingsplan 2020 har også vært en medvirkende faktor

10. november ble det innført skjerpede smittevernregler og det ble forbudt å arrangere digitale konferanser i Oslo. Konferansen måtte gjøres heldigital! Kun en person i studio ble tillatt. Produksjonscrewet ble redusert til et minimum, dvs. fra fire kameramenn til ett fjernstyrt kamera, fra fem teknikere til én samt at innlegg med gjester i studio ble omgjort til live-stream og opptak. Deltagere fikk da en enestående mulighet til å chatte med foredragsholder mens foredraget ble vist!

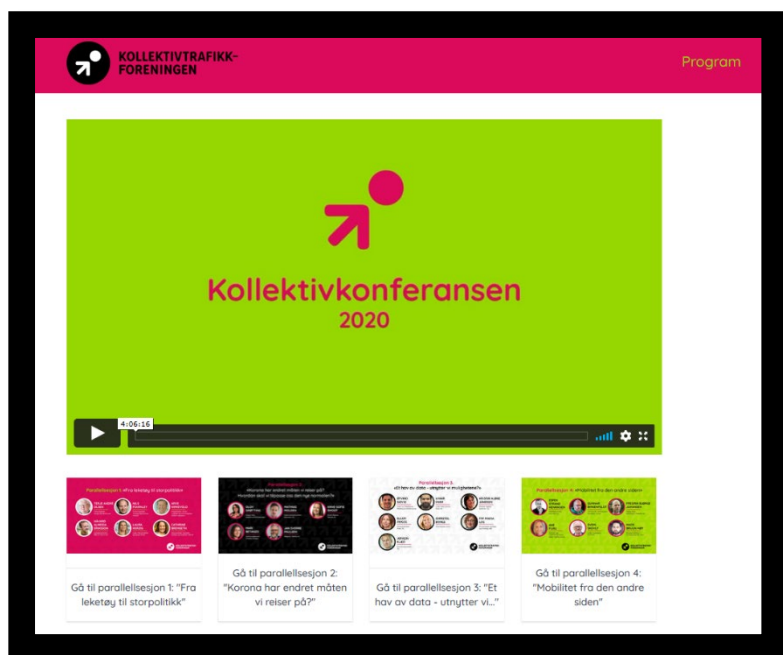
Mens andre digitale konferanser ble avlyst, gikk Kollektivkonferansen live, leverte og viste at vi som bransje er både endringsvillig og på!

Kollektivkonferansen 2020 «Mennesket i mobiliteten, konferansen for alle som er interessert i kollektivtrafikk, mobilitet og bærekraftig bevegelsesfrihet» samlet 621 deltagere, dvs. en økning på 77% fra 2019. Det var hele 88% økning i antall deltagere fra medlemsbedriftene! Vi var 158 deltagende aktører fra inn- og utland. Hele 40 foredragsholdere bidro inn og det var en kjønnsfordeling på 50/50.

Kollektivkonferansen 2020 handler om mennesker – fordi mobilitet handler om mennesker. Det handler om hvordan du som menneske kan bevege deg fritt og bærekraftig, og hvordan samfunnet kan legge til rette for det. Hva kan vi gjøre for at tilbudet blir bedre tilpasset den enkeltes behov? Og ikke minst – kan vi bruke koronapandemien til å skape nye og mer bærekraftige reisevaner?

**FORENKLER
FOLKS
LIV.**

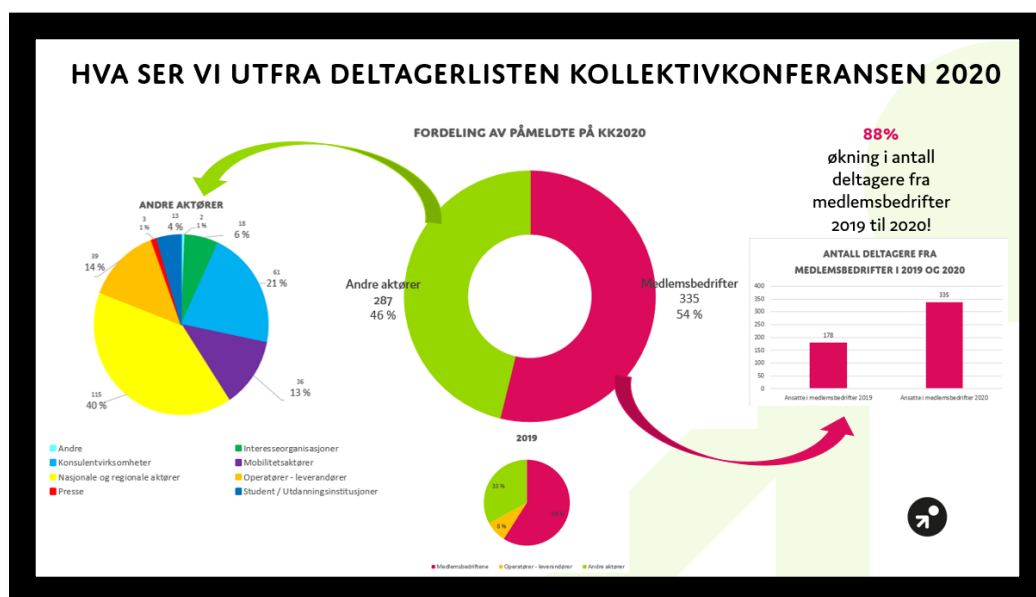

[Les mer](#) og se hele opptaket fra konferansen med parallellsesjoner [her](#).

Evaluering

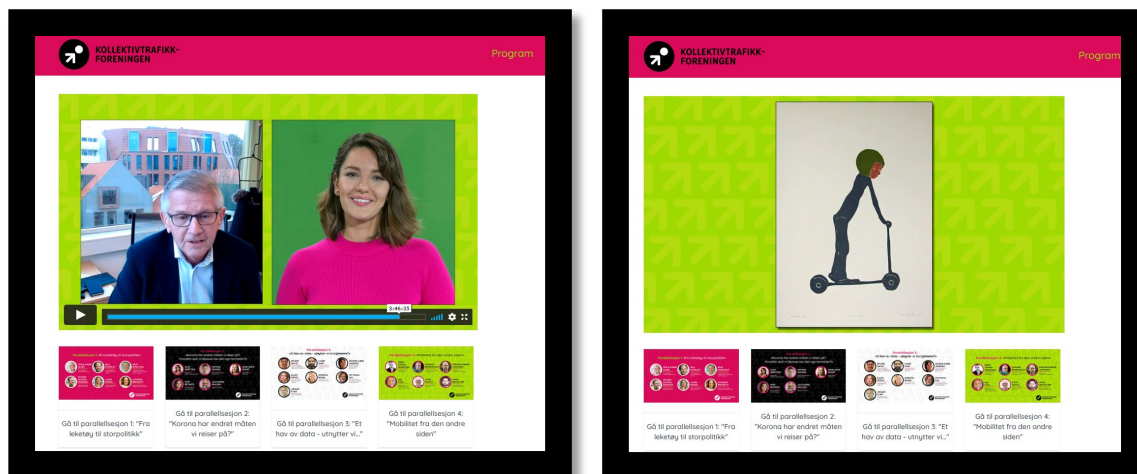
Evalueringsskjema etter konferansen, oppnådde svar prosent på 33%. Hele 90 % svarte at de deltok for å få faglig utvikling og oppdatering, 58% at de deltok for å få inspirasjon. Det viser hvor viktig og samtlende funksjon konferansen har. Når vi i tillegg ser at 85% t gir karakter 5-7 (på en skala fra 1 til 7) for det faglige innholdet er det en god bekreftelse på at vi har levert på deltagerens forventninger til konferansen.

- " I en koronafri verden er det ledelsen som deltar. Nå fikk «alle» delta!
- " Veldig profesjonelt. Det utvidet min forståelse av hvordan en digital plattform kan utnyttes!
- " Veldig kjekt at man får tilgang til opptakene slik at man kan se de andre parallellsesjonene – her var det mange spennende tema!
- " Online var fint. Gjerne ha det som et alternativ i fremtiden også. Ikke minst sparer det klimaet for mange reiser.

Ut ifra deltagerlisten ser vi at 46% av deltagerne er andre aktører, altså ikke fra Kollektivtrafikkforeningens medlemsbedrifter. Det viser at det er stor interesse for mobilitet og bærekraftig bevegelsesfrihet og at konferansen favner bredt.

2.6 KOLLEKTIVPRISEN 2020

Kollektivprisen er kollektivbransjens årlige pris for tiltak innen mobilitet og kollektivtrafikk i Norge som bidrar til å forenkle folks liv. I 2020 var det nominert seks svært gode kandidater, og disse ble løftet frem via Kollektivtrafikk.no, samt i sosiale medier. Promoteringen av de nominerte bidrar til å løfte det viktige arbeidet som gjøres i bransjen.

For første gang var Kollektivprisen en ren publikumspris, og det var deltagere under den heldigitale Kollektivkonferansen 19. november som stemte frem vinneren. Totalt 436 deltagere stemte og det var hele 70%.

Vinneren av Kollektivprisen 2020 ble Kolumbus for deres helhetlige mobilitetstilbud, og spesielt integrasjon av elektrisk bysykkel i bybildet. [Les her](#) og se nominasjonsfilmen for Kolumbus [her](#).

Nominasjonen vektla følgende:

- Bysykkel
- HjemJobbHjem
- HentMeg
- Selvkjørende buss
- Mobilitetssamarbeid
- Årets smartby / mobilitetspris
- Andre mobilitetsprosjekter

Summen av tiltak, og ikke minst den helhetlige tilnærmingen til mobilitet som en tjeneste, gjør at Kolumbus er en velfortjent vinner av årets Kollektivpris!

2.7 STUDIETUR TIL NANTES – AVLYST PGA. COVID-19

TØI ved Kollektivforum og Kollektivtrafikkforeningen planla studietur til Nantes 20.-22. april. Det var overveldende interesse med over 50 påmeldte deltagere. I løpet av turen skulle vi blant annet få høre om kollektivplanlegging og -utvikling i Nantes, mobilitetsplanlegging for bedrifter, innføring av elektrisk BRT-løsning, og hvordan Nantes jobber for å styrke kollektivtransportens konkurransekraft og attraktivitet.

Hvorfor Nantes?

**FORENKLER
FOLKS
LIV.**

Nantes er en spennende mobilitetsby. De høster anerkjennelse for arbeidet med å redusere bilbruk og utslipp fra transport, blant annet gjennom økt kollektivbruk, sykkel og gange, samt at flere bedrifter har mobilitetsplaner. Kollektivsystemet består av tog, trikk, buss, BRT, ferger og mindre personferger som går på hydrogen, og har i tillegg løsninger for bildeling og sykkeldeling. Nantes er med i flere spennende EU-prosjekter om mobilitet, logistikk, mm

Målet med studieturen er å bidra til faglig inspirasjon, kompetanseheving og nettverksbygging. Fransk-Norsk Handelskammer bisto med konsulentarbeid for å sikre et spennende og godt program.

Vi ser frem til å kunne invitere til studietur når pandemien er over!

2.8 KOMPETANSEFORMIDLING

Styret i Kollektivtrafikkforeningen etterlyste i 2020 en satsing på kompetanseformidling for å hjelpe medlemmene i Kollektivtrafikkforeningen å nå fram med kompetanse og innsikt om kollektivtrafikk som del av bærekraftig mobilitet. Høsten 2020 begynte vi derfor arbeidet med å utvikle en verktøykasse for kompetanseformidling på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Hvordan sørge for at aktørene vi samhandler med har oppdatert kunnskap om kollektivtrafikk og mobilitet som nøkkel til samfunnsutvikling?

Ruter, AKT og Jernbanedirektoratet har sammen med sekretariatet bidratt til å utvikle verktøykassen, med hjelp fra Agenda Rådgiving. Resultatet lanseres som [«Kompetanseområde for medlemmer»](#) på kollektivtrafikk.no i starten av 2021.

2.9 ANSKAFFELSESEMINARET 2020

Anskaffelsesseminaret skal gi bransjerelevant og oppdatert fagkunnskap om anskaffelser, anbud og kontrakt. Det skal være en anledning til å lære av andre bransjer, og hverandre. På årets seminar fikk vi innsikt i ulike anskaffelsesformer, det nye drosjeregulativet og hvilke muligheter som finnes for fleksibilitet i kontraktsperioden. I tillegg hadde vi et særlig søkelys på det som skjer etter kontraktene er signert – og avtalene skal følges opp.

Anskaffelsesseminaret 2020 ble arrangert 12.-13.02 2020 i Kristiansand, og var dermed det siste store fysiske arrangementet i Kollektivtrafikkforeningen før koronapandemien traff Norge for fullt 12. mars. Seminaret samlet omtrent 50 deltakere til to innholdsrike dager på Sørlandet.

2.10 KOLLEKTIVBAROMETERET

Kollektivbarometeret er en nasjonal undersøkelse som måler hvor fornøyd befolkningen er med kollektivtrafikken. Undersøkelsen måler ti ulike parametere, som igjen er delt opp i flere underspørsmål. Barometeret er en web-basert undersøkelse, med totalt 17.063 respondenter fordelt utover landets fylker. De ti ulike områdene er:

- Kollektivtilbudet
- Punktlighet
- Informasjon
- Personalets opptreden
- Trygghet og sikkerhet
- Komfort
- Kollektivtrafikkens rolle i samfunnet
- Valuta for pengene
- Lojalitet
- Befolkningstilfredshet

Kollektivbarometeret er en standardisert undersøkelse som gjør det mulig å sammenligne kollektivtilbudet på tvers av geografi og kollektivselskaper. Selv om det finnes store variasjoner i tilbudet avhengig av hvor folk bor gir denne undersøkelsen er godt grunnlag for å forbedre tilbudet til kundene. Undersøkelsen er den samme som gjennomføres som et samarbeid mellom kollektivselskapene i Stockholm, Helsinki, København og Geneve, den såkalte BEST-undersøkelsen.

Noen tall fra 2020:

- 92 % sier at kollektivtrafikken har stor samfunnsnytte
- 88 % mener den er bra for miljøet
- 78 % tror flere vil reise kollektivt i framtida
- 69 % er fornøyd med kollektivtilbudet i sentrale områder

2.11 INTRODUKSJONSKURS

Kollektivtrafikkforeningen arrangerer hvert år introduksjonskurs for dem som enten er nye i bransjen eller ønsker faglig påfyll om kollektivtrafikk og mobilitet. Kurset skal gi grunnleggende kunnskap om de viktigste prinsippene og rammebetingelsene for kollektivtrafikken i Norge, ved hjelp av foredrag fra erfarne fagfolk fra hele bredden i bransjen. Programmet skal øke deltakernes forståelse for hva kollektivtrafikk og mobilitet er, hvilke problemer sektoren løser i samfunnet, og ikke minst hvordan man jobber for å løse disse problemene.

I løpet av våren 2020 ble det klart at Introduksjonskurset, som vanligvis holdes i juni, ikke kunne arrangeres som vanlig. Vi var likevel aldri i tvil om at kurset var viktig for kompetanseutvikling og nettverk i bransjen. Sekretariatet besluttet derfor å relansere Introduksjonskurset som et digitalt kurs i september. For å utnytte mulighetene som ligger i digitale arrangement, gikk vi bort fra det tradisjonelle lunsj-til-lunsj formatet. Introduksjonskurset 2020 ble arrangert 14. – 16. – 18. september som en serie på 3x2 timer.

Et av målene med Introduksjonskurset er nettverksbygging for nye i bransjen – og på den måten senke terskelen for erfaringsutveksling og faglig diskusjon på tvers av fylkesgrensene også etter kurset. Den type kontakter knyttes ofte i lunsjen, i kaffepausene og under kursmiddagen. På det digitale Introduksjonskurset opprettet vi en egen Workplace-gruppe for deltakerne, slik at de kunne komme i kontakt med både hverandre og arrangøren. For å skape interaksjon

under selve kurset benyttet vi tjenesten Mentimeter. Vi benyttet i all hovedsak forhåndsinnspilte foredrag, men hadde også «live» samtaler for å skape et mer levende program. Sekretariatet var «programledere» i et midlertidig studio.

Introduksjonskurset 2020 hadde 45 deltakere – som er et høyt antall sammenlignet med tidligere år.

2.12 OPPDATERING AV KOLLEKTIVTRAFIKK.NO

Høsten 2020 ble det påbegynt et arbeide med å fornye og revidere Kollektivtrafikkforeningens nettside. Den eksisterende nettsiden var laget i et gammelt baksystem med en del tekniske utfordringer. Nettsiden var heller ikke utviklet med tanke på bruk fra mobiltelefon - trafikken inn på kollektivtrafikk.no fra mobiltelefoner økt markant de siste par årene og utgjør nå ca 40% av alle besøkende på hjemmesiden. Det var med andre ord et naturlig tidspunkt å se på en ny løsning med et mer funksjonelt baksystem og ikke minst bedre løsninger for arrangementer og publikasjoner. Det sistnevnte er særlig viktig, da det vil gjøre mobilitetssiden mer oversiktlig og tilgjengelig.

Ragna Skøien som har arbeidet for Kollektivtrafikkforeningen siden 2018 har hatt ansvaret for innhold og design på den nye siden sammen med byrået Inceo. Den nye siden blir lansert i mars 2021.

2.13 SAMARBEID

2.13.1 Bus Nordic

Bus Nordic ble opprettet i 2017 som et samarbeid mellom nasjonale bransjeorganisasjoner for offentlig transport i de nordiske landene og de nordiske hovedstedene. Målet er å fastsette et sett med felles krav til busser, en busstandard brukt i anbud, anbefalt av Bus Nordic. Den første versjonen var klar i 2018. Den siste versjonen ble ferdigstilt i oktober 2019. Det har vært et møte i mai 2020. Siste aktuelle temaer er stenging av fordør og pandemibeskyttelse for sjåfør, samt krav til elbusser.

Det ble på slutten av året gjennomført en kartlegging av hvor mange fylker som har lagt inn krav fra Bus Nordic Standard i nye anbud og i hvilken grad.

Siste utgave av Bus Nordic finner du [her](#).

2.13.2 Mobilitet 2020/2021

Kollektivtrafikkforeningen gikk i 2019 inn i et partnerskap for å arrangere mobilitetskonferansen [«Mobilitet 2020»](#). Totalt 19 aktører har gått sammen om konferansen, blant andre NAF, TØI, OFV, Statens Vegvesen og Jernbanedirektoratet. TØI og OFV fungerer som sekretariat for konferansen. Formålet med konferansen er «...å skape en møteplass for gode ideer, med flat struktur, og nasjonalt perspektiv. Politikk skal utvikles, tanker brynes, og silotenking bygges ned.»

Kollektivtrafikkforeningen deltok i planleggings- og programkomiteen for hele konferansen, og var sammen med andre ansvarlig for 3 sesjoner i 2020.

Disse sesjonene var:

- A1: Bærekraftig bevegelsesfrihet (Kollektivtrafikkforeningen, Jernbanedirektoratet, NAF, Ruter og NHO Transport)
- A2: Kampen om arealene – arealutvikling for et sammenhengende transportsystem (Kollektivtrafikkforeningen, NAF, Ruter og NHO Transport).
- C4: Sømløs mobilitet (NAF, Kollektivtrafikkforeningen, NHO, Ruter og Jernbanedirektoratet)

I tillegg til gjennomføringen av Mobilitet 2020 har Kollektivtrafikkforeningen i 2020 også vært en del av planleggingsgruppen for Mobilitet 2021.

2.13.3 Dialogmøter med NHO Transport

Dialoggruppen består av representanter fra Kontraktskomiteen og NHO Transport, og møtes med ujevne mellomrom for å utveksle erfaringer på tvers av bransjen, og for diskutere konkrete saker der det kan være hensiktsmessig å finne felles maler for hele bransjen. Dette er et viktig kontaktpunkt mellom oppdragsgiver- og operatørsiden i bransjen. Ved at partene lærer å forstå hverandres behov i større grad, kan det også styrke samarbeidet om de enkelte kontraktene rundt om i landet. Tidligere har vi bl.a. kommet til enighet om en konkurransegrunnlagsveileder, mal for anskaffelsesprosessen og skjema for virksomhetsoverdragelse.

Det har ikke blitt avholdt møter i denne gruppen i 2020. Kollektivtrafikkforeningen har likevel hatt tett samarbeid med NHO Transport i koronaåret 2020 – i hovedsak om hvordan vi som samlet bransje skal håndtere smittevernstiltak og kompensasjonsbehov i bransjen. Les mer om dette samarbeidet i kapittel 2.3.

2.13.4 Regsmart

Kollektivtrafikkforeningen deltar i en referansegruppe for TØI sitt forskningsprosjekt REGSMART. Det tar sikte på å analysere hva som er hensiktsmessige måter å regulere transportsektoren i overgangen til smart mobilitet. Hvordan kan vi legge til rette for innovasjon og ansvarlig utprøving av ny teknologi, samtidig som man ivaretar samfunnets behov som helhet? Kollektivtrafikkforeningen har deltatt i flere møter i dette prosjektet i 2020, og har i løpet av høsten bidratt aktivt i planleggingen av et avsluttende seminar som holdes i mai 2021. Fra prosjektbeskrivelsen:

«Ny teknologi kan være disruptiv, og fullstendig endre eksisterende markedsstrukturer. Over hele verden testes nå førerløse kjøretøy, apper for brukerinformasjon og delt mobilitet. Pådriverne for denne utviklingen beskriver en fremtid hvor mobilitet er en tjeneste som er tilgjengelig når man trenger den. Fremtidige brukere vil kunne ha tilgang på et sømløst system med ren, effektiv og fleksibel mobilitet som møter alle behov.

Likevel er det en risiko for at teknologien ikke vil klare å oppnå dette, men gi grobunn for nye negative eksternaliteter. Målet i prosjektet REGSMART er å analysere muligheter og utfordringer som offentlige myndigheter står ovenfor i den pågående overgangen til smart mobilitet.»

2.13.5 Floke

Kollektivtrafikkforeningen har sammen med Kolumbus og Entur deltatt i samarbeidsprosjektet Mobilitetsflokken, som var et tverrsektorielt innovasjonsprogram drevet av Æra.

Om prosjektet:

«For å møte endringene i transportbehov som følger med urbanisering, endrede forbrukermønstre og økende krav til miljø og helse må vi tenke nytt på mobilitet. Samfunnet står ovenfor en rekke slike utfordringer, vi kaller dem Floker

og mener de må løses gjennom samarbeid på tvers av sektorer og verdikjeder. Hvordan kan vi flytte flere og mer, bedre, med mindre?" Med andre ord: hvordan dekke et økende mobilitetsbehov på en bærekraftig måte?

For Kollektivtrafikkforeningen har det vært spennende at helt nye aktører og helt nye «spillere» er interessert i utviklingen av mobilitet. Det er veldig viktig at mobilitet er høyt oppe på dagsorden også utenfor vår bransje.

I arbeidet deltok en rekke aktører som vi tidligere ikke har vært i dialog med, og det har gitt oss et nytt og utvidet nettverk og muligheten til å dele våre tanker om framtidens mobilitet med aktører fra andre bransjer.

Flokearbeidet var en designdrevet innovasjonsprosess som resulterte i en portefølje av nye initiativ. Den største læringen vi hentet ut fra prosessen var måten man kan drive utviklingsprosesser på. Denne erfaringen har vi nå tatt inn i Kollektivtrafikkforeningens innovasjonsarbeid og vil i 2021 bruke noe av metodikken i flokeprosessen.

Arbeidet med mobilitetsfloken startet i 2019, og resultatet ble lansert på et digitalt arrangement 29. april 2020.

Les mer om Mobilitetsfloka [her](#).

2.13.6 Nordic Mobility Group

Kollektivtrafikkforeningen har i de siste årene hatt et samarbeid med våre nordiske søsterorganisasjoner Svensk Kollektivtrafik, Trafikselskaberne og Finnish Public Transport Authorities. De nordiske landene har mye til felles, også når det gjelder kollektivtrafikk og mobilitet. Vi har stor nytte av å utveksle erfaringer og å diskutere nye spennende tiltak med våre nordiske kollegaer. Møtene i 2020 ble nødvendigvis preget av den pågående pandemien samt forskjeller i hvordan Covid-19 berører bransjen i de respektive land. Fysisk treff i mai måned i Bergen var planlagt og organisert før det ble avlyst pga. Covid-19. Vi ser frem til å ønske velkommen til Norge ved neste anledning!

Gruppen var samlet digitalt tre ganger i 2020:

- Første møtet var i regi av Kollektivtrafikkforeningen 24. juni på Teams. «How can public transportation bounce back in the post-Covid 19 world» og «Securing Public Transport in the Nordic countries» var på agendaen.
- 25. september var svenskene arrangører, og vi diskuterte følgende spørsmål:
 - How to sell and validate tickets with a closed front door? Any new methods to secure revenues?
 - Masks in PT – situation in each country
 - Overcrowded situations onboard – how do we deal with them?
 - Press and public opinion how well do we come out?
 - Financial situation and expected consequences for the PTA:s – governmental support?
- 9. desember var det Finnish Public Transport Authorities som arrangerte. Mobility Institute Berlin holdt innlegget «Public transport strategi and Covid-19». Pandemien og ringvirkningene i alle de nordiske landene ble også presentert og vi fikk nyttig innsikt.

Vi ser frem til å fortsette det gode samarbeidet i 2021.

2.13.7 UITP/EU-representasjon

Nordic Mobility Group besluttet i 2018 å engasjere en person i 50 % stilling som Brussel-representant for de norske, svenske og finske kollektivtrafikkforeningene, samt hovedstedene i de tre landene. Annabelle Huet, som til vanlig er engasjert i UITP tok over denne stillingen i starten av 2020. Hun følger lovgivning med relevans for kollektivtrafikk og mobilitet, og andre relevante saker fra UITP og EU. Det har gitt oss større forståelse for hvordan den europeiske utviklingen påvirker vårt handlingsrom her hjemme, og hvordan vi kan påvirke denne utviklingen.

I 2020 har vi fått månedlige nyhetsbrev med oppdateringer fra Brussel. Annabelle har i tillegg fasilitert forberedelsene til UITPs EU-Committee, hvor Kollektivtrafikkforeningen er representert. Vi har også kontaktet Annabelle for å få innsikt i status i ulike EU-spørsmål. Dette gjelder for eksempel «Clean Vehicles Directive», som vil legge føringer for norske kollektivanskaffelser frem mot 2030.

Sekretariatet har i tillegg deltatt i UITPs EU-Committee ved tre anledninger i 2020.

3. ÅRET I KOLLEKTIVTRAFIKKFORENINGEN

Noen høydepunkter fra 2020. Mer informasjon er tilgjengelig på <http://www.kollektivtrafikk.no>

Januar

- **16. januar:** Materiell- og Miljøkomiteen
- **22. januar:** UITP EU-Committee
- **27. januar:** Styremøte, Strategi- og utviklingsforum
- **30. januar:** Markedsforum

Februar

- **04.- 05. februar:** Mobilitet 2020
- **12.- 13. februar:** Anskaffelsesseminaret 2020

Mars

- **4. mars:** Styremøte
- **11. mars:** Mobilitets- og Markedskomiteen
- **17. mars:** Styremøte

April

- **01. april:** Båt- og Ferjeforum, Materiell- og Miljøkomiteen
- **22. april:** Generalforsamling
- **27. april:** Økonomiforum
- **29. april:** Kontraktskomiteen

Mai

- **13. mai:** Storbyforum

Juni

- **03. juni:** Mobilitets- og Markedskomiteen
- **4. juni:** Styremøte, Skoleskyssforum
- **10. juni:** Distriktsforum, Kontraktskomiteen
- **16. juni:** Markedsforum
- **19. juni:** Styremøte
- **23. juni:** Økonomiforum
- **24. juni:** Nordic Mobility Group

Juli:

**FORENKLER
FOLKS
LIV.**

Ferie!

August

- **25. august:** Økonomiforum
 - **26. august:** Innovasjonsnettverk
-

September

- **2. september:** Kontraktskomiteen
 - **3. september:** Markedsforum
 - **09. september:** Styremøte
 - **15. september:** Complianceforum
 - **17. september:** Storbyforum
 - **23. september:** Materiell- og Miljøkomiteen
 - **24. september:** Mobilitets- og Markedskomiteen
 - **25. september:** Nordic Mobility Group
 - **30. september:** Båt- og Ferjeforum
-

Oktober

- **13. oktober:** Økonomiforum, Styremøte
 - **15. oktober:** Skoleskyssforum
-

November

- **3. november:** Innovasjonsnettverk
 - **5. november:** Materiell- og Miljøkomiteen, UITP European Committee
 - **19. november:** Kollektivkonferansen!
-

Desember

- **02. desember:** Kontraktskomiteen, styremøte
 - **03. desember:** Markedsforum
 - **08. desember:** Mobilitets- og Markedskomiteen, Nordic Mobility Group
 - **10. desember:** Økonomiforum
 - **12. desember:** Styremøte
 - **16. desember:** Distriktsforum
-

VEDLEGG: KORONAÅRET

Her følger en utvidet kronologisk oversikt over viktige hendelser og aktiviteter for Kollektivtrafikkforeningen i forbindelse med koronapandemien:

- **12. mars:** Koronatiltak iverksettes for fullt.
- **18. mars:** En samlet bransje estimerer 170 millioner i ukentlig inntektstap. Ber myndighetene om kompensasjon for å klare å opprettholde samfunnskritisk kapasitet i kollektivtrafikken.
- **22. mars:** Kollektivtrafikkforeningen har samlet inn opplysninger om inntektstap. Bransjen estimerer nå nasjonalt inntektstap på 860 millioner per måned, inkludert 110 millioner i kommunal delfinansiering.
- **26. mars:** Regjeringen går ut med oppdaterte tiltak, deriblant at det skal være 2 meter avstand innendørs og 1 meter utendørs fram til 13.04.
- **27. mars:** Kollektivtrafikkforeningen ber Samferdselsdepartementet bekrefte at man opprettholde 1 m avstand på kollektivtrafikken.
- **31. mars:** Kampanjen #kollektivtakk lanseres, som retter en stor takk til alle de som møter kundene hver dag i pandemien.
- **7. april:** Stortinget vedtar krisepakke som inkluderer 1 mrd. til kollektivtrafikken. Det gjør det mulig å opprettholde kapasitet i en drøy måned til.
- **8. april:** Samferdselsdepartementet ber om at det skal holdes to meters avstand om bord i kollektive transportmidler. Kollektivtrafikkforeningen sier at det ikke lar seg gjøre, og ber om dialog.
- **15. april:** Kollektivtrafikkforeningen purrer Helsedirektoratet og Samferdselsdepartementet på avklaring om avstandsregler.
- **20. april:** Kollektivtrafikkforeningen ber FHI, Helsedirektoratet, Helse- og omsorgsdepartementet og Samferdselsdepartementet om å få delta i arbeidet med veileder for kollektivtrafikk.
- **24. april:** Kollektivtrafikkforeningen sender «Veileder for transport av passasjerer på buss, båt, ferge, T-bane og trikk under Covid-19-utbruddet 2020» som innspill til det nasjonale arbeidet med veileder for kollektivtrafikken.
- **27. april:** Kollektivtrafikkforeningen sender høringssvar vedr. Nasjonal veileder for kollektivtrafikk til FHI.
- **30. april:** Kollektivtrafikkforeningen samler inn opplysninger om forventet inntektsbortfall og økte kostnader for perioden 01.05 – 31.12.2020. Estimater er på ca. 4,4 mrd. for ordinær kollektivtrafikk, og totalt 6 mrd. om det blir sterke begrensninger på skoleskyss.
- **5. mai:** Samferdselsminister Knut Arild Hareide legger frem den nasjonale veilederen for smittevern i kollektivtrafikken.
- **12. mai:** Regjeringen legger frem sitt forslag til revidert nasjonalbudsjett med 1,5 mrd. til kollektivtrafikken – ca. 4,5 mrd. mindre enn hva bransjen etterlyste i forkant. Dette blir vedtatt 19. juni.
- **20. mai:** Versjon 2 av bransjens egen «Veileder for transport av passasjerer på buss, båt, ferge, T-bane og trikk under Covid 19 utbruddet 2020» publiseres av Kollektivtrafikkforeningen
- **28. mai:** Kollektivtrafikkforeningen sender oppdaterte prognoser for inntektssvikt i 2020 til samferdselsministeren. Tapene ser ut til å bli mindre enn først antatt – 4,7 mrd. i stedet for 6 mrd.
- **29. mai:** Ytterligere 600 millioner bevilges i ny krisepakke for kollektivtrafikken.
- **5. juni:** Kollektivtrafikkforeningen og NHO Transport ber FHI om avklaringer knyttet til åpning av fordørene
- **16. juni:** Kollektivtrafikkforeningen ber Helsedirektoratet om å utarbeide ny revidert smittevernveileder for kollektivtrafikk. Legger ved forslag til ny veileder med trafikkllysmoell.
- **19. juni:** Kollektivtrafikkforeningen sender over oppdatert forslag til ny veileder, der uavklarte spørsmål er diskutert med NHO Transport.

- **19. juni:** Stortinget vedtar at skjønnstilskuddet til fylkeskommuner økes med 1,5 mrd. og det bevilges 0,6 mrd. til økonomiske tiltak ifm. virusutbruddet.
- **2. juli:** Kollektivtrafikkforeningen purrer på ny smittevernveileder. Situasjonen kritisk i Oslo-området og andre større byer.
- **2. juli:** Helsedirektoratet publiserer ny smittevernveileder for kollektivtrafikken. Trafikklysmodellen introduseres.
- **7. juli:** Anbefalingen om en meters avstand mellom passasjerer kan fravikes på kortere reiser på gult nivå.
- **21. august:** Helsemyndigheten anbefaler for første gang bruk av munnbind om bord i kollektivtrafikken – for Indre Østfold og Oslo. Kollektivtrafikkforeningen og NHO Transport publiserer felles uttalelse om hvordan anbefalingen bør utformes.
- **13. august:** Kollektivtrafikkforeningen og NHO Transport forespør FHI om møte for å diskutere bruk, anskaffelse og avhending av munnbind.
- **13. august:** Kollektivtrafikkforeningen og NHO Transport forespør FHI om prioritering og dialog i arbeidet med smittevernveileder.
- **31. august:** Kollektivtrafikkforeningen ber Helsedirektoratet bekrefte at man ut fra smittevernfarene tilrådinger kan ha åpen fordør på gult nivå.
- **11. september:** Trafikklysmodellen tas ut fra veilederen.
- **7. oktober:** Regjeringen vil bruke 1,25 mrd. på koronatiltak for kollektivtrafikken i statsbudsjett for 2021 – nok til første halvår ifølge Kollektivtrafikkforeningens prognoser. Dette blir vedtatt i behandlingen av statsbudsjettet for 2021.
- **9. oktober:** Stortinget vedtar ytterligere 1,5 mrd. i kompensasjon for kollektivtrafikken. Det betyr totalt 4,6 mrd. for 2020. Det dekker inntektstapet, og har gjort det mulig å opprettholde samfunnskritisk tjeneste gjennom hele pandemien.
- **5. november:** Kollektivtrafikkforeningen anmoder om å komme i dialog med FHI og Helsedirektoratet for å kunne bidra konstruktivt til endringer i veilederen for smittevern.
- **18. november:** Kollektivtrafikkforeningen gir innspill til en varslet revidering av smittevernveilederen i brev til Helsedirektoratet, FHI og Utdanningsdirektoratet.
- **23. november:** Smittevernveilederen revideres. Skolebarn skal prioriteres der passasjerer må avvises for ikke å overskride anbefalt kapasitetsutnyttelse. Rådene gjelder også turbusser. Det er lagt til råd om ventilasjon. Avstand må holdes, og ev. bruke vakter.
- **27. november:** Kollektivtrafikkforeningen ber FHI, Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet vurdere forslag til justeringer i veileder om Smittevern i kollektivtransport.
- **10. desember:** Kollektivtrafikkforeningen sender påminnelse til FHI, Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet og ber dem vurdere justeringer i veileder om Smittevern i kollektivtransport. Ber om møte med smittevernmyndighetene.
- **11. desember:** Kollektivtrafikkforeningen annonserer prosjektet «Målbildet for den nye normalen».
- **19. desember:** Statsbudsjettet 2021 er ferdigbehandlet. Forslaget om 1,25 mrd. til koronatiltak i 2021 blir vedtatt.